

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Erscheint jeden Samstag — Verlag u. Schriftleitung: Marburg (Drau), Badgasse 6 — Ruf 25-67 — Bezugspreise: In der Ostmark, vierteljähr. RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühren; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpf Postgebühren, zuzüglich 18 Rpf Zustellgebühren — Postscheckkonto Wien Nr. 55030

hr. 19 - III. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag, 8. Mai 1943

Einzelpreis 10 Rpf

Zopet 16 ladij s 102.000 brt potopljenih

Angleži in Amerikanci so izgubili samo v aprilu nad Evropo in Severno Afriko 967 letal — Velike materijalne izgube Anglo-Amerikancev v Tuneziji — Pomembni uspehi nemških podmorskih in letalskih sil proti sovražni plovbi in vojnem brodogradu — V aprilu potopljenih 63 sovražnih ladij s skupno 423.000 brt

V sredo, dne 5. maja, je izdalo nemško vrhovno poveljstvo posebno vest, da so nemške podmornice v večdnevnih težkih bojih, ki so se odigrali v sredni Severnega Atlantika, potopile iz neke polno natovorjene spremiljave, katera je bila na poti iz Amerike v Anglijo, nič manj kot 16 ladij s skupno tonažo 102.000 brt. Štiri nadaljne ladje so bile poškodovane s torpedi.

V preteklem tednu so se razvijale vojne in pomorske ter letalske operacije proti Angležem in Amerikancem v Afriki, nad Anglijo in na oceanih kakor sledi: V četrtek je severovzhodno od Medžoz el Bab-a mimogrede vdri večji sovražni tankovski odred v naše postojanke. Nemške rezerve so ga ustavile ter prisilile k borbi. Sovražnik je bil poražen ter so ga naše čete v protinapadu vrgle daleč preko njegovega izhodišča. Letalstvo je uspešno podpiralo naše čete na vseh odsekih tuneške fronte. — V noči na 28. april se je odigral v Kanalu med spremstvom neke nemške spremiljave in med nekim odredom angleških rušilcev spopad, v katerem so naše ladje potopile dvoje sovražnih artilerijskih hitrih čolnov. Dva druga taka čolna in neki rušilec sta bila poškodovana. V teku kratkega, a trdega spopada, v katerega je pozneje posegel še nek sovražni bombni odred, sta se potopili dve lastni ladji. Trije sovražni bombniki so bili zbiti v morje. — V noči na 29. april so nemška letala zmetala bombe težkega kalibra na nekatera mesta Južne Anglije.

Po poročilu z dne 30. aprila, so čete sil osti odbile na tuneški fronti več lokalnih sovražnih napadov. Nemški letalci so nad Sredozemskim mor-

jem ob izgubi lastnih pet letal, zbili 12 sovražnih letal. — Podmornice so potopile v Severnem Atlantiku ter v Sredozemskem morju iz močno zavarovanih spremiljav deset ladij s 53.000 brt. Torpedirale pa so še pet drugih ladij, med njimi eno tipa »Winchester Castle« s 20.000 brt. Neka nemška podmornica je zbila v morje težki sovražni bombnik Dne 1. maja so javili, da so se odigravale na tuneški fronti živahne lokalne praske. Nemško-italijanske čete so odbile več sunkov, ki so veljali nemško-italijanskim višinskim postojankam. V težkih bojih, ki so se vršili na zapadnem sektorju tuneške fronte, je izgubil sovražnik 98 tankov, 86 blindiranih avtomobilov, 21 topov, številna vozila in več sto ujetnikov. Njegove krvave izgube so bile izredno velike. — V noči na 1. maj so napadli angleški bombniki več krajev zapadne Nemčije. Vsled bombnih zadetkov v stanovanjska področja, zlasti v mestu Essen, so nastale izgube med prebivalstvom in znatna škoda. Po dotedanjih poročilih so zbili šest sovražnih napadalcev na tla.

Iz poročila, ki ga je izdalo nemško vrhovno poveljstvo dne 2. maja, je razvidno, da je izgubilo ameriško letalstvo dan poprej pri sunkih proti nemškemu oporišču ob Atlantski obali enajst štirimotornih bombulfov. — V Tuneziji je bil dan v splošnem bolj miren.

Nemška vojna mornarica je v boju s angleško in ameriško plovbo potopila v aprilu 63 trgovskih ladij s skupno tonažo 423.000 brt. Delež podmornic je znašal 415.000 brt. Podmornice so mimo tega torpedirale še 18 nadaljnih ladij. Medtem je letalstvo poškodovalo deset ladij deloma zelo

težko. Vojna mornarica in letalstvo sta tudi v aprilu beležila proti sovražnemu vojnemu brodogradu lepe uspehe. Podmornice so potopile enega nosilca letal, eno križarko, tri rušilce in neko podmornico. Druge nemške pomorske sile so potopile dva rušilca, tri podmornice in sedem hitrih čolnov. Nemški letalci so potopili dve podmornici in nek hitri čoln. Poškodovali pa so dvoje sovražnih rušilcev, nekega lovca podmornic, enajst hitrih čolnov in neko stražno ladjo.

Po poročilu, ki je bilo izdano dne 4. maja, je izgubilo angleško in ameriško letalstvo meseca aprila nad Evropo in Severno Afriko skupno 967 letal. Samo nad Norveško, zasedenimi zapadnimi pokrajinami in nad Nemčijo je bilo od tega skupnega števila sestreljenih 432 letal. — Na tuneški fronti ni bilo po poročilu z dne 4. maja nikakih bistveno važnih

operacij. V teku načrtnih operacij so zavzele naše čete, ki jih sovražnik pri tem ni opazil, ugodnejše pozicije. Pri tem so mesto Mateur prepustile brez borbe sovražniku, poprej pa so uničile vse vojno važne naprave. — O priliki dnevnih poletov angleških letalskih odredov proti obali zasedenih zapadnih pokrajin, je bilo zbitih 14 sovražnih letal, med njimi 12 bombnikov. Dva lastna lovca se nista več vrnila.

Dne 5. maja je javilo nemško vrhovno poveljstvo, da je sovražnik v srednjem odseku tuneške fronte napadel s pomočjo tankovskih odredov nemško-italijanske postojanke. Po par manjših vdorih so ga nemško-italijanske čete vrgle v protisunku nazaj. — Nad francosko-belgijskem ozemlju je bilo zbitih pet sovražnih letal. Dvoje nadaljnih angleških letal so zbili nad norveško obalo. — V noči na 5. maj so angleški bombniki napadli zapadno-nemško ozemlje, zlasti stanovanjska predmestja v Dortmund-u. Prebivalstvo je beležilo izgube. Na poslopjih je nastala večja škoda. Po poročilih, ki so prispela do 5. t. m., so zbili 36 napadalcev, med njimi večinoma štirimotorne bombnike.

V noči na 5. maj je odred težkih nemških bojnih letal bombardiral cilje v jugovzhodni Angliji s številnimi eksplozivnimi in zažigalnimi bombami.

Umril je Stabschef Viktor Lutze

Weltbild

Stabschef Lutze seinen Verletzungen erlegen
Der Stabschef der SA., Viktor Lutze, ist am Sonntagabend im Städtischen Krankenhaus Potsdam seinen bei dem Kraftwagenunfall erlittenen schweren Verletzungen erlegen.

Jedes Opfer trägt seine geheime, oft an sehr entferntem Orte und in sehr ferner Zeit sichtbar werdende Frucht.

Ernst Jünger.

Ausländische Arbeiter beim Reichsappell der Deutschen Arbeitsfront. In einem Rüstungswerk bei Berlin sprach Reichsorganisationsleiter Dr. Ley vor 6000 deutschen und 1000 ausländischen Arbeitern aus 19 europäischen Nationen anlässlich des zehnjährigen Bestehens der Deutschen Arbeitsfront. Unser Bild: Ausländische Arbeiter, teilweise in ihren Nationaltrachten, folgen gespannt den Ausführungen Dr. Leys (Weltbild)

V aprilu uničenih 1082 sovjetskih letal!

Hude borbe za Kubansko mostišče — Žilava nemška obramba je beležila zadnje dni lepe uspehe

Pretekli četrtek so se sovjeti tako ob Kubanskem mostišču kakor tudi pri Leningradu zamaš zaletavali v nemške postojanke. Na ostalih odsekih vzhodne fronte je bilo omenjenega dne v splošnem mirno. Letalstvo je brez lastnih izgub sestrelilo 52 sovjetskih letal. — 30. aprila so sovjeti pričeli na kubanskem mostišču s pomočjo močnih sil napadati nemške postojanke. Kljub siloviti artilerijski pripravi in vpostavi močnih tankovskih odredov in letalstva, ni mogel sovražnik nikjer pridobiti terena. V težkih obrambnih bojih, ki jih je podpiralo nemško letalstvo najuspešneje, so bili odbiti vsi sovražni napadi, pri tem pa je bilo sestreljenih mnogo sovjetskih tankov. V letalskih bojih nad južno fronto, so nemški lovci zhitli 67 sovjetskih letal. — Na Kubanskem mostišču so skušali sovjeti tudi naslednjega dne prodreti nemške postojanke z močnimi silami. Pa tudi ti napadi so se izjalovili v nemškem ognju. Sovražne sile, ki so se izkrcale na severnem delu mostišča, so bile uničene. — Tudi po poročilu z dne 3. maja so bili na Kubanskem mostišču odbiti vsi opetovani sovjetski napadi ob težkih izgubah za sovražnika.

Meseca aprila so izgubili sovjeti 1082 letal, 902 letal je bilo zbitih v zračnih bojih. 121 letal je zbila protiletalska artilerija, deset letal so sestrelili

liše suhozemne čete in mornariške edinice, dočim je bil ostanek uničen na tleh — 4. maja je javilo nemško vrhovno poveljstvo, da je sovražnik tudi omenjenega dne nadaljeval na Kubanskem mostišču svoje napade, ne da bi bil dosegel kakšen uspeh. Medtem so se trdi obrambni boji še nadaljevali. Na ostalih odsekih vzhodne fronte je bilo mirno. Težka artilerija nemške vojske je z dobrim uspehom obstreljevala važne vojaške naprave v Leningradu.

Na vzhodni fronti Kubanskega mostišča so po poročilu z dne 5. maja nekoliko ponehali težki napadi sovjetov. V teku bojev ki so se odigrali dne 3. in 4. maja, so samo v odseku ene nemške divizije uničili 28 sovjetskih tankov. V ranih urah dne 4. maja so se umaknile nemške čete iz frontnega loka pri Krimskaji na že dolgo preje pripravljene in izgrajene obrambne postojanke, ki se nahajajo na zapadni strani, tik ob mestu Krimskaja so nemške čete izpraznile po razrušitvi vseh važnih naprav.

Južno od jezera Iimen so nemške čete odbile več sovjetskih napadov, ki so jih boljševiki podpirali z ognjem svoje artilerije in salvnih topov. Nemško letalstvo je nadaljevalo svoje napade proti sovražnemu dovozu podnevi in ponoči ter je zbillo dne 3. in 4. maja 75 sovražnih letal.

Katyn

Človeška zgodovina pomni nešteto število množinskih umorov. Predaleč bi segalo, če bi hoteli navesti vse posamezne slučaje kolektivnih zločinov. V novejši dobi je divjala zlasti giljotina francoske revolucije, ki je sekala glave dnevno na stotine nedolžnim ljudem, da ne govorimo o zverinskem postopanju Angležev z nesrečnimi ženami in deca Burov v burski vojni ter o krvoprelitju v Amricarju, kjer je dal neki angleški general s strojnimi pokositi nad 2000 Indijcev, med katerimi so se nahajale tudi žene in deca. Znano je tudi, da je boljševiška revolucija doslej že zahtevala več milijonov človeških žtev. Morili so organi GPU po stotinah, toda umori v Katynu pri Smolensku presegajo vse dosedanje

Iz Berlina je prispela v ponedeljek vest, da je Stabschef SA Viktor Lutze umrl v potsdamski mestni bolnišnici na težkih poškodbah, ki jih je zadobil pri avtomobilski nesreči na svojem službenem potovanju dne 1. maja.

Stabschef Viktor Lutze spada k tistim frontnim bojevnikom velike vojne, ki po zlomu leta 1918. niso opustili svoje vere v Nemčijo, temveč so se kot politični vojaki borili za čast in svobodo našega naroda.

Stabschef Lutze se je rodil 28. decembra 1890 v Bevergern-u (Westfalen). Rektoratsko šolo je obiskoval v Ibbenbüren-u, gimnazijo pa v mestu Rheine, nakar je vstopil v višjo poštno službo. Vojno službo je opravil kot enoletni prostovoljec v peškolku 55. V svetovni vojni je bil Viktor Lutze štiri leta kot pehotni častnik pri pešpolku 369. In pri rezervnem pešpolku 15. na fronti. Štirikrat je bil ranjen, deloma celo težko. V sled granatnih drobcev je izgubil levo oko.

21. februarja 1922 je vstopil kot SA-mož v NSDAP. Leta 1923 se je udeležil borbe v Ruhr-u. Leta 1925. je postal SA-Führer v Ruhr-u, leto pozneje pa namestnik Gauleiter-ja. Leta 1930. ga je imenoval Führer vrhovnim SA-Führer-jem Nord v Hannover-ju Od leta 1930. je Viktor Lutze član nemškega Reichstag-a. Po prevzemu oblasti je postal Oberpräsident pokrajine Hannover in policijski predsednik v mestu Hannover. Viktor Lutze je bil Reichsleiter NSDAP in pruski državni svetnik. Leta 1934. ga je Führer imenoval Stabschef-om SA. Na čelo SA je s tem postavil moža ki je bil od vsega početka aktivist v vrstah SA. Viktor Lutze je zares kot svetli vzor združeval v svoji osebnosti vse tiste čednosti, ki tvorijo trdnjavo političnega vojaka. Z njegovo smrtjo je ...stala v stari gardi Führer-jevih vrstnikov in sobojevnikov občutna vrzel.

boljševiške krvniške rekorde. Nad desetisoč umorjenih poljskih oficirjev je prelijo v katynskem gozdu svojo kri med streli, ki so jih v svoji poživljeni žeti po krvi oddajali židovski komisariji boljševiške GPU.

Treba se je le nekoliko zamisliti v ta strahoviti zločin in na njegove moralne posledice. Da so boljševiki ubijali na stotisoče ljudi, je itak znano in neovrgljivo dejstvo ki ga niso niti tajili. V slučaju Katyn imamo prvikat v zgodovini boljševizma množinski umor, ki se ga boljševizem sramuje ne morda iz moralnih razlogov, ker je v Sovjetiji bila že davno »likvidirana« tudi morala, temveč iz političnih razlogov. Umor nad 10 000 poljskih oficirjev, ki so jih pripeljali na morišče iz ujetniškega taborišča, se s stališča človečanske in vojne morale tako strahovit zločin, da mora po vsej priliki uplívati na inozemsko presojo razmer v Sovjetiji. Boljševiki vedo prav dobro, da je strašno odkritje v gozdu pri Katynu silna voda na mlin protisovjetske propagande. Boljše usluge židovski krvniki pač niso mogli napraviti upravičnim sovražnikom vsega, kar je boljševiško. Boljševizem si je v Katynu sam spletel moralni bič, s katerim ga bo odslej še bolj tepla zjedinjena Evropa pod nemškimi vodstvom.

Služaj Katyna, ki so ga odkrile nemške oblasti zgolj po naključju — domačini so pripovedovali nekim poljskim šoferjem o skrivnostnih ustrelitvah v katynskem gozdu, nakar so ti Poljaki opozorili Nemce na te govorice — seveda ni samo nemška ali poljska, še manj pa samo boljševiška zadeva. Zločin je tako strašen in obsežen, da je zaslužil odmev vsega kulturnega sveta. Seveda, anglikanski dekani bodo v svoji zlobni neumnosti še naprej molili za boljševike, ki so po njihovem mnenju »ustanovitelj carstva božjega na tej zemlji«. Tu pa ne gre samo za mnenje anglikanskih ljubiteljev krvavega boljševizma, kajti o tem, ali se je zgodil v Katynu boljševiški množinski umor, je že padla zadnja beseda. Protokol, ki ga prinašamo na drugi strani, potrjuje z vso verodostojnostjo, da so bili poljski častniki umorjeni marca in aprila 1940 s streli v tilnik. Doslej so izkopali in obducirali že blizu tisoč žtev iz sedmerih grobov, od katerih je največja jama vsebovala 2800 trupel.

Po vsem tem, kar so videli člani mednarodne komisije sodno-medicinskih strokovnjakov v gozdu pri Katynu, ni nič čudnega, da se evropski tisk obširno bavi s strašnim zločinom moskovskih židov. Nekemu zastopniku madžarskega lista »Uj Magyaragd« je izjavil madžarski član komisije,

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. B. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner, Hauptschriftleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg/Drau, Badgasse 8

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 3 vom 10. April 1943 gültig. Ausfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises

profesor dr. Oros sledeče: »Z besedami tega ni ne morem popisati. Napravil sem si beležke ter bom podal javnosti popolno sliko te groze.« Ni manjše ni razburjenje romunskega tiska. Tako piše »Ordinea«, da je dovedla mednarodna preiskava do pretresljivih ugotovitev, ki ne potrebujejo nobenega komentarja več. V Katynu — tako piše list — smo ugotovili nešteto barbarstvo. Boljševiški vzhod se je razkril kot skladišče barbarstva, ki si domišlja v sadističnih sanjah, da si bo podredilo vse človečanstvo ter ga potpisilo na raven predzgodovinskih čred. To je nevarnost, ki grozi Evropi in svetu. Razkritje v Katynu je tak silno, da se morajo vsi civilizirani duhovi zavdati, kje stoji pravi sovražnik, ki ga je treba uničiti.

Se točneje se je izrazil list »Porunca Vremii«, ki pravi: »Strahoviti izid preiskave evropskih sodnih medicincev naj bi si vtisnilo v spomin celokupno človečanstvo, da si bodo na jasnem tudi najbolj naivni in zakrknjeni člniki o tem, da je boljševizem ostal, kar je bil, in da se ni preoblikoval niti glede metod in ne glede programa.«

V Oslu izhajajoči kmetski list »Nationens« piše: »Metode boljševizma so vedno enake. Kadarkoli je prišla kaka dežela pod oblast boljševiških krvnikov, so pomorili vse vodilne moze in države noseče elemente. Tako je bilo nekoč v Georgiji, tako je bila boljševiška praksa v Baltiku in končno tudi v Vzhodni Poljski, da bi čim lažje izvedli svojo sovjetizacijo.«

Pariški list »Aujourd'hui« ugotavlja, da je boljševizem že prejel anatomizacijo vsega človečanstva. Množinski grobovi v Katynu dokazujejo, da ta sistem iztrebljenja ni namenjen samo lastnim prebivalcem Sovjetije, temveč tudi vsem tistim, ki se kakorkoli zoperstavljajo boljševizmu.

Stigma množinskega umora je sedaj čelo E-dovskega boljševizma. Ni je sile, ki bi ga izbrisala. Boljševizem bo za vse svoje zločine prejel primerno kazen, ki jo bo izvršila v imenu Evrope slavna nemška vojska s svojimi zavezniki. Evropa si je sedaj na jasnem, kaj ji je storili. Sledila bo Führer-jevemu klicu in ne bo prenehala v boju, dokler ne bo uničen boljševizem in z njim prenehala sleherni ogrožanje iz azijske smeri.

Kako zastupljajo v Sovetiji mladino

Madridski list »Alcazar« je objavil v torek članek izpod peresa bivšega španskega borca na vzhodni fronti Federico Izquierdo Lugue-a. Pisec članka se bavi na temelju lastnih opazovanj s sovjetsko mladino in piše, da je komunistem za svoje največje politične uspehe med to mladino Deco, ki so ji izrgali boljševiki iz objema in rodbinskega kroga staršev, so s tem, da so ji prikri pretaklost, vzgojili v najbolj fanatične zagovornike svetovne revolucije. Če povprašas otroka v Sovjetiji, boš dobil vedno en in isti odgovor »V Sovjetiji je življenje slabo, toda v ostalem kapitalističnem svetu živijo še bolj slabo. Sovjetska Unija mora osvojiti ves svet, kajti ona je edino upanje človečanstva.« Vsak nasprotni po skus prepričevanje teh otrok celo na temelju fotografskih posnetkov odklanjajo ti mladi boljševiki, češ, da je to le »propaganda«. Boljševiški deca je popolnoma zmaterializirana. Tu se vidi, da so boljševiki na brutalni način uresničili Leninovo geslo: »Proti telesom nasilje, proti dušam laži.« Vsi iz vzhodne fronte se vračajoči vojaki se prepričani — tako zaključuje španski pisec — da bi bila rešitev Evrope nemogoča, ako bi imel boljševizem še deset let časa za svoje priprave.

■ O slovaškem obisku pri Führer-ju se je v nekem govoru bavil zastopnik slovaškega predsednika vlade Sano Mach ter je med drugim izjavil: »Obisk pomeni za Slovaško ojačenje in nadaljnjo utrditev Slovaške. Slovačkom je garantirano, da bo njihov program v mejah bodočega evropskega reda izpolnjen in izvršen. Evropa pa tako izoblikovana, da bo odgovarjala življenjskim pogojem naroda. Pogovori v Führer-jevem glavnem stanu so se nanašali na vprašanja zmage in na povojne probleme.«

■ V Londonu zadržajo poljski tisk. Kakor poroča sam »Daily Sketch«, se trudijo sedaj tudi angleške oblasti glede nadziranja v Angliji izhajajočih poljskih listov in časopisov. To nadziranje je postalo v zadnjem času strožje in bodo Angleži v danem slučaju celo omejili aktivnost imenovanega tiska.

Boljševiška zverinstva v Katynu dokazana!

Protokol sodnijskih medicincev iz dvanajstih evropskih držav je razkrinkal židovsko-boljševiško zver — Kremlskim morilcem ne pomaga nikako zavijanje več — Poljske oficirje so pomorili s strel v tilnik — Sodba zgodovine je zapečatenata — Katynski nauk: boljševizmu boj do popolnega iztrebljenja!

Ko smo koncem preteklega meseca ponatili vest, da so nemške oblasti po nekem naključju našle v nekem gozdu pri Katynu blizu Smolenska množinske grobove, v katerih so odkrili nad 10. tisoč deloma že razpadlih trupel bivših poljskih oficirjev, se ni zgrozila samo vsa Nemčija, temveč tudi vsa ostala kulturna Evropa. Nemške oblasti so takoj po odkritju uvedle natančno preiskavo na lico mesta. Zaslilih so celo vrsto prebivalcev Katyna in bližnjih naselbin, med njimi tudi bivše sovjetske železničarje, ki se natančno spominjajo, kako so organi zloglasne GPU spomladi leta 1940. pripeljali v velikih transportih poljske oficirje ter jih nato peljali na morišče v gozdu pri Katynu. Da bi zbrisali sled strahovitega množinskega umora, so posejali na sveže izravnanne grobove travo in posadili nanj mlada borova drevesca, kakor da je šlo za kako pogodovanje. Komitaja, kateri so pripadali tudi poljski zastopniki iz Varšave, je zaslila osebo več domačih prič, ki so med drugim potrdile, da so boljševiki meseca marca in aprila 1940 skotaj dnevno pripeljali v železniških transportih do postaje Gnjezdovo poljske oficirje, katere so nato v ujetniških avtomobilih vozili v gozd pri Katynu. Teh oficirjev pozneje domačini niso več videli. Bilo je jasno: GPU je pomorila te oficirje ter jih pokopala v množinskih grobovih. To je bila strašna usoda častnikov, ki so morali kot vojni ujetniki v nasprotju z vsemi mednarodnimi predpisi in človečanskimi vidiki v sovjetsko zemljo.

Nemške oblasti so z ozirom na dejstvo, da so židovski boljševiki v Kremlju zanikali svojo krivdo in jo hoteli celo naprtili Nemcem, pozvali mednarodno komisijo sodnih medicincev, ki so na lico mesta v gozdu pri Katynu prepričali stanju stvari. Pripomniti bi še bilo, da so kremlski oblastniki v prvi sapi po odkritju njihovega strahovitega zločina, skušali spraviti katynsko tragedijo na tih najneumnejše laži: izjavili so, da gre bržčas za »predzgodovinske najdbe«. Toda odkod potem pri predzgodovinskih truplih poljske oficirske uniforme, legitimacije, fotografije, tuzni predmeti itd. ...? Židovska sodrga v Kremlju je zelo slabo lagala, ko je besedičila celo o neke vrste »nemški maškeradi«. Svet se je medtem na lico mesta prepričal, da so bili poljski oficirji umorjeni s strel v tilnik, kakor jih ima patentirane samo zloglasna GPU.

Protokol, ki so ga podpisali v Katynu najod-

ličnejši zastopniki sodne medicine in kriminalistike potrjuje vse dosedanje rezultate nemške preiskave. Podpisali so ga sledeči gospodje:

Dr. Speelers, redni profesor univerze v Gentu (Belgija); dr. Markov, redni docent za sodno medicino in kriminalistiko na univerzi v Sofiji (Bolgarija); dr. Tramsen, prorektor na zavodu za sodno medicino v Kodaњу (Danska); dr. Saxén, redni profesor za patološko anatomijo na univerzi v Helsinkih (Finska); dr. Palmieri, redni profesor za sodno medicino in kriminalistiko na univerzi v Napulju (Italija); dr. Miloslavich, redni profesor za sodno medicino in kriminalistiko na univerzi v Zagrebu (Hrvatska); dr. de Burlet, redni profesor anatomije na univerzi v Groningenu (Nizozemska); dr. H a j e k, redni profesor sodne medicine in kriminalistike v Pragi (Protektorat Češka-Morava); dr. Birkle, sodni zdravnik romunskega pravosodnega ministrstva in prvi asistent na zavodu za sodno medicino in kriminalistiko v Bukarešti; dr. Naville, redni profesor sodne medicine na univerzi v Ženevi (Svica); dr. Š u b i k, redni profesor patološke anatomije na univerzi v Bratislavi (Slovaška) in dr. O r s o s, redni profesor medicine in kriminalistike na univerzi v Budimpešti (Madžarska).

Pri delu in pri posvetovanjih te komisije sta bila navzoča pooblaščenec nemškega vrhovnega poveljstva dr. Buhtz, redni profesor za sodno medicino in kriminalistiko na univerzi v Breslau-u ter inspektor medicine dr. Costedoat, ki ga je pooblastil šef francoske vlade, naj prisostvuje delu komisije.

Komisija je po zaslišanju prič na lico mesta pregledala tudi rezultate dosedanje preiskave in dokazilni material. Do 30. aprila so izkopali 982 trupel. Od teh so jih takoj identificirali okrog 70 odstotkov. Papirje, ki so jih našli pri ostalih 30 odstotkih, bodo lahko uporabili za nadaljnje identificiranje trupel. Komisija je pregledala vrste izkopanih trupel, ki so bila večinoma tudi obducirana. Obdukcijo je izvršil prof. Buhtz s svojimi sodelavci. Do 3. maja je bilo odkopanih sedem množinskih grobov. V največjem od teh grobov leži po cenitvah okrog 2500 oficirskih trupel. Člani te komisije so obducirali devet trupel.

Sodno-medicinske ugotovitve.

Trupla pokazujejo brez izjeme strel v glavo. Gre v največ slučajih za strel v tilnik, v bolj

redkih slučajih za dva strela v tilnik in doselej v enem slučaju za tri strela v tilnik. Žrtve so bile ustreljene iz pištol kalibra izpod 8 milimetrov. Iz razbitin lobanj in sledi smodnika se je ugotovilo, da so bili strel oddani iz neposredne bližine, oziroma tako, da mu je rabelj nastavil cev pištole na tilnik. Iz smeri, katero so orisale kroglice, je razvidno, da so streljali sami »izurjeni« rablji. Mnoga trupla so bila zvezana na rokah. Preiskava je nadalje ugotovila, da so boljševiki streljali svoje oficirske žrtve tudi v samih grobovih, da so si na ta način prihranili še prenašanje mrličev do grobov. Mrliče so naložili boljševiki v več plasti. Iz uniform, distinkcij itd. je po ugotovitvah komisije popolnoma jasno dokazano, da gre za oficirje bivše poljske armade. Pri nekaterih truplih se je ugotovilo, da so bili civilisti, med njimi celo neki duhovnik. Obleka je bila na truplih večinoma v redu zepeta, znamenja, da so bili oficirji pokopani v uniformah, ki so jih nosili do smrti. Ur in prstanov se ni našlo. Predmete iz dragocenih kovin so našli le v redkih slučajih v skritih položajih. Pri mnogih truplih pa so sedaj našli zlate plombe v zobovju. V večjih množinah se je našlo poljski papirnati denar, poljske cigarete in žigalične škatlice, nadalje cigarete doze s gravuro »Kocielski« (zadnje sovjetsko taborišče umorjenih). Pri truplih so našli dokumente, zapiske, pisma in časopise, ki so vsi iz dobe od jeseni 1939 do marca in aprila 1940. Zadnji doslej ugotovljeni datum nosi neki ruski časopis (22. aprila 1940), ki so ga našli pri umorjenih oficirjih.

Protokol, ki ga je sestavila omenjena mednarodna zdravniška komisija, se glasi:

»V gozdu pri Katynu je preiskala komisija množinske grobove poljskih oficirjev, od katerih je bilo doslej odkopanih sedem grobov. Iz teh grobov je bilo doslej dvignjenih 982 trupel. Trupla so bila preiskana, obducirana in že do 70 odstotkov identificirana.

Trupla so izkazovala kot vzrok smrti brez izjeme strel v tilnik. Iz izpovedi prič, iz pisem, dnevnikov in časopisov, ki se jih je našlo pri truplih, izhaja, da so se ustrelitve odigrale v mesecih marec in april 1940. S tem se popolnoma ujemajo v protokolu opisane ugotovitve pri množinskih grobovih in posameznih truplih poljskih oficirjev.

Weltbild

150 Jahre Deutschtum in Litzmannstadt

Schon 1793 gehörte Litzmannstadt zur Provinz Südpreußen. Deutsche Bauern und Handwerker, unter ihnen vor allem Weber und Tuchmacher aus Schlesien, Sachsen, Süddeutschland fanden hier eine neue Heimat. Links: Das deutsche Rathaus von 1823, das ebensogut in Schlesien oder Mitteldeutschland stehen könnte. Rechts: Das Gebäude einer großen Textilfabrik, die ihren Ursprung einer deutschen Weberfamilie verdankt.

Weltbild

Zum vierten Jahrestag der Befreiung Spaniens vom bolschewistischen Terror

Im Mittelpunkt der großen Feiern, die in Spanien zum 4. Jahrestag der Beendigung des Bürgerkrieges durchgeführt wurden, stand die große Siegesparade vor Generalissimus Franco in Madrid. Unser Bild: Motorisierte Einheiten während der großen Parade.

Žid je svetovni sovražnik št. 1

Reichsleiter dr. Robert Ley je v pomembnem govoru pred Nemško delovno fronto razkrinkal sovražnika človečanstva - Geslo našega boja in dela se glasi: „Mi moramo zmagati, ker hočemo živeti“

Ob deseti obletnici ustanovitve Nemške delovne fronte (Deutsche Arbeitsfront) je imel Reichsorganisationsleiter dr. Robert Ley v Berlinu pred mikrofonom nemškega radia velik govor, ki je končal s plamenito zaobljubo zvestobe Führerju in borbi za osvoboditev Evrope. V svojih globokih izjavah je Reichsorganisationsleiter primerjal dobo pred prevzemom oblasti po nacionalsocializmu s tistimi leti, v katerih se je po načrtu uresničevala socialna država. Prikazal je bedo širokih mas nemškega ljudstva, tisto bedo, ki je služila večnemu židu kot sredstvo za zaslužjevanje nemškega naroda. Radi tega in vsled tega je bil žid od nekdanj oče misli o razredni borbi. Njegov načrt je strel za svetovnim gospostvom židovstva na razvalinah narodov. Žid je zatorej ferment dekompozicije, svetovni sovražnik št. 1, antipod človečanstva in nasprotni tečaj vsakega ustvarjalčnega dela. Vprašanje uničenja židovstva — tako je dejal dr. Ley — ni samo nemška, temveč evropska zadeva.

Orožje, katerega se poslužuje židovstvo proti narodnim občestvom narodov, sta kapitalizem in boljševizem. Tu je spomnil dr. Ley na nekdanjo nemško brezposelnost, na bedo srednjega stanu in na strašni položaj, v katerem se je nahajalo

nemško kmetijstvo. Nemskim kmetom so v tistih časih prodali na dražbah dnevno do 15 tisoč kmetij. Židovski finančni kapital je hotel narode ponižati na raven sužnjev in prosjakov. Glavno orožje židovstva je boljševizem. Kjer se polasti boljševizem oblasti, pomori nacionalno vodstvo, da bi njegovo mesto zavzeli židje. Kapitalizem in boljševizem sta dvojčka. Samo rasno ali plemensko vprašanje tvori ključ svetovne zgodovine. V nazornih izjavah je dr. Ley slikal borbo židovstva v celotni zgodovini človeštva ter je pri tem omenil, naj si ne domišlja niti eden izmed bivših komunistov v Nemčiji, da bi se lahko rešil s staro člansko izkaznico pred uničenjem, ako bi boljševiška sodrga res preplavila Evropo. Stalin bi v tem slučaju dejal: »Obesite ga meter višje!«

Ob koncu svojih izjav je nspovedal dr. Ley geslo za borbo vseh Nemcev z besedam: »Mi moramo zmagati, ker hočemo živeti.« V boju z židovstvom in boljševizmom po njegovih jednatih besedah ne sme biti nikakega kompromisa. Naša generacija mora izvojevati odločilno borbo vseh časov. Naša naloga je zatorej: Slepo ubogati Führerja, brezpogojno poslušati njegova povelja, hrabro in drzno nastopati proti usodi ter delati in boriti se za nemško zmago.

Stalin zahteva „odstop“ Sikorskega

Anglija in Amerika želita kompromis med Kremljem in med poljsko emigracijo, ki se že vdaja pritisku

Iz Berlina poročajo: Spor med poljskimi emigranti v Londonu in med Moskvo po odkritju grobov poljski oficirjev v Katynu je po vsej priliki stopil v novo fazo. Kakor smo že poročali, so se londonski poljski emigranti v svojem upravičenem gnjevu nad množinskimi umori poljskih oficirjev v Katynu obrnili na Mednarodni Rdeči križ s prošnjo, naj odpošlje svojo preiskovalno komisijo v Katyn. To je Stalin in Molotov tako razgledali, da sta prekinila vse uradne odnose do poljske emigracije. Toda Stalin še ni miroval. Zahteval je spreosnovno poljskega kabineta tako, da bi odgovarjalo njegovim že-

lijam. Sovjetska vlada je stavila celo svoje »pogoje«, ki jih je razširila sovjetska agencija Tass preko moskovskega radia.

Moskva zahteva v prvi vrsti odstop generala Sikorskega, češ, da si je usvojil neke antisovjetske argumente, ker se hoče baje dobrikati poljskim reakcionarnim elementom, zlasti pa tistim, ki živijo v Zedinjenih državah. Moskva zahteva nadalje imenovanje »nove poljske vlade«, čije člani bi imeli »več razumevanja za nujnosti vojskovanja, obenem pa tudi več zavesti odgovornosti napram lastnemu poljskemu narodu in proti zaveznikom.« Od te »nove vlade« pričakujejo oblastniki v Kremlju, da se bo že v naprej odpovedala tlačenju beloruskega in ukrajinskega ljudstva ter da se bo izrekla za prijateljsko rešitev razmejitve v smislu sodelovanja s Sovjetsko Unijo. Končno naj bi se nova poljska vlada zavezala, »da bo upoštevala v celoti pravice in zahteve židovskega naroda...« Ta poslednji pasus je zelo značilen, ker potrjuje ozko povezanost židovstva in boljševizma.

Niti Churchill, niti Roosevelt pa ni razvoj tega spora med Moskvo in poljsko emigracijo poljli. Zato neprestano vplivata na poljske emigrante, naj se približajo sovjetskim zahtevam, da bi se na ta način lahko vzpostavilo redne diplomatske odnose med obema skreganima taboroma. Poljskim emigrantom so najprej dopovedali, da naj opustijo zaenkrat vse diskusije o mejah bodoče »poljske države«. Na drugi strani pa dopovedujeta Churchill in Roosevelt Stalinu, da ne sme biti »incidenta, hi bi kalil edinstvo med velikimi silami v taboru zaveznikov«. Baje je Roosevelt že poslal Sikorskemu neko poslanico, dočim je govoril Churchill na dan poljskega državnega praznika o »neodvisni povojni Poljski«, ne da bi o tem kaj več povedal. Izgleda, da hočejo ustvariti nekaj kompromis Poljski naj bi še dalje sanjali o svoji »neodvisni državi«, obenem pa naj zadovoljijo vse sovjetske želje. Vsekakor pa se nočeta v posameznosti vezati niti London niti Washington, ker zaenkrat potrebujejo poljske emigrante prav tako kakor Sovjetijo.

Poljskim emigrantom pač spričo takega pritiska ne bo preostalo nič drugega kot kloniti pred zahtevami »zaveznikov«. Sikorski, ki se nahaja trenutno v Iranu, je baje izjavil, da so Poljski pripravljeni odgoditi diskusijo o razmejitvenih vprašanjih, v kolikor bi bila Sovjetska Unija pripravljena izpustiti v Rusiji se nahajajoče poljske begunce. Če je ta izjava obenem tudi mnenje

celokupne emigracije, je s tem dokazano, da se bori Sikorski že za nekaj kompromis. Gotovo je, da v Londonu bivajoči emigrantski ministri nočejo prepustiti svojih stočkov nekaki senčni vladi v Moskvi, kakor jo zahteva Kremlj, tem manj so radi tega tudi za preosnovno svoje londonske vlade. Pri vsem tem pa je ostalo nedotaknjeno zgražanje v tuzemstvu živečih Poljakov nad strašnim razkritjem v Katynu.

„Nippon Times“ o izgledih za zmago

Znani tokijski list »Nippon Times« je objavil pod naslovom »Kdo bo zmagal?« članek, obenem pa tudi odgovor na stavljeno vprašanje. Zmagale bodo Nemčija, Italija in Japonska ter ostali narodi, ki so v njihovem taboru. To je jasen odgovor, ki se opira na dejstva in ne na fantazije. Ameriški prezident in angleški premijer — tako piše »Nippon Times« — silno rada razpravljata o povojnih načrtih, o bodočih ofenzivah in o raznih megljenih načrtih za uničenje sil osi. V isti meri pa nimata volje za razpravljanje o sedanjem dejanskem stanju. Preko tega, kar se dogaja z njunimi ladjami in armadami, prihajata trdovratno v izjavo, da o teh stvareh ni možno govoriti iz vojaških razlogov. Ironija usode je hotela, da so povzročitelji škandalov v nasprotnem taboru sami doprinesli dokaz za poraz nasprotnikov sil osi. Tako na primer je Trumanov odbor pred kratkim poročal, da so nasprotniki sil osi izgubili lansko leto 12 milijonov brit. svoje plovbe, torej več, kakor premoreta zgraditi Anglija in Amerika skupaj. Ker izvira to poročilo iz ameriškega vira, je omenjeno število potopljene plovbe vsekakor minimum. V resnici je to število mnogo višje. Čeprav se Anglija in Amerika trudita naravnost na blazen način izpolnjevati nastale vrzeli, jima je nemška podmorniška delavnost napravila že toliko škoda, da se ne more govoriti niti najmanj o kaki ublažitvi temveč celo o poostritvi položaja. Proti podmorniški nevarnosti nasprotniki sil osi še danes nimajo nikakega učinkovitega sredstva. V tej vojni, v kateri se razprostirajo bojišča na tisoče kilometrov preko oceanov in kontinentov, je ladijska plovba neobhodno potrebna. Brez dovoza čet in materiala morajo oddaljene čete poginiti. Pogled na zemljevid nam pove vse. Evropa je v rokah sil osi. Kjer so v prvi svetovni vojni padale odločitve, ne stoji danes niti eden sovražni vojak. V Pacifiku pa kontrolira Japonska ogromno področje od Avstralije do Indije. Iz vsega tega je razvidno — piše »Nippon Times« — da je zmaga na strani sil osi.

Angleži kot zajedavci drugih narodov

Če zasledujemo zgodovino politike Anglije vse do srednjega veka, pridemo do ugotovitve, da je ta država kakor nobena druga čuvala svoje interese na račun drugih narodov, ki jih je izkoriščala in izmagovala na vseh koncih in krajih. Ko so Angleži na svojih otokih po večkratnih vojnah najprej pohrustali svojega edinega soseda v samostojni državi Sotlandiji ter jo združili s svojo državo, so začeli iskati nove žrtve. Prvi na tej strani Kanala in najbližji izkoriščevalen objekt so si izbrali v francoskem narodu in njegovi državi.

Angleška dinastija Anjou-Plantagent je vladala Angliji nekako od sredine dvajsetega do blizu konca petnajsetega stoletja in je vse do bitke pri Bouvinesu leta 1214. gospodarila tudi nad polovico takratne Francije. To je povzročalo stalne spore med Anglijo in Francijo, ki so se izražali v oboroženih spopadih skoraj od sredine 14. do sredine 15. stoletja in so imeli svoj izbruh in izvor v dejstvu, da je angleški kralj kot sorodnik izumrla francoske dinastije zahteval vso Francijo pod angleški klobuk. Boji med Anglijo in Francijo so trajali celih sedemsto let, v katerih je Anglija bila vedno na strani nasprotnikov Francije, in šele bitka z nastopom znane Devise Orleanske, ki je Francozom omogočila zmago, je tem bojem in preprirom napravila nekakšen konec.

Ko je pozneje španski kralj Filip II. potočil angleško kraljico Marijo, ki je bila hčerka Henrika VIII., sta bili Anglija in Španija združeni. Po smrti kraljice, ki mu ni rodila otrok, je špan-

Smolensk, 30. aprila 1943.

Lastnoročno podpisali:

Dr. Speelers, dr. Markov, dr. Tramsen, dr. Saxen, dr. Palmieri, dr. Miloslavich, dr. de Burlet, dr. Hajek, dr. Birkle, dr. Naville, dr. Šubik, dr. Oroz.

Dokazano je torej sledeče:

1. Gre za poljske oficirje, ki so bili pred tremi leti ustreljeni s strelji v tlinik.

2. Trupla so ležala doslej nedotaknjena v grobovih, ki so jih židovski morilci skušali prikriti z nasadom mladih borovih dreves.

*

Proti tem znanstvenim ugotovitvam in dokazilom ni možno nikako boljševiško zaviljanje več. Neki švicarski list, izhajajoč v Bernu, je napisal te dni pripombo, da bi se Stalin lahko opral samo v tem slučaju ako bi lahko prezentiral žive vse tiste Poljake za katere je ugotovljeno, da ležijo v Katynu. Stalin pa tega ne more. Umorjeni poljski oficirji so nema obtožba proti zverinsko-krvniškemu sistemu GPU in židovskim rabljem v Moskvi. Za te množinske umore odgovarja židovsko-boljševiška družala, skrivni so pa tudi Angleži, ki iz egoistične obzirnosti o svojih, s krvjo omadeževanih »zaveznikov« že »dvomijo« o pristnosti nemških in mednarodnih preiskovalnih izidov. Protokol izvedencev za sodno medicino dokazuje, da si je nakopal krivdo moskovski Kremlj. Obračun z židovsko-boljševiško zverjo mora biti torej odgovor za zverinstva v Katynu! Boj komunistični sodrgi ne samo na vzhodni fronti, temveč tudi po vsej drugi Evropi mora biti geslo vseh poštenih evropskih narodov, ki so se po svojih izvedencih v Katynu prepričali na lastne oči, da so rablji GPU opravili tam svoj strašni posel.

ski kralj Filip zahteval Anglijo kot dedščino za sebe ter pobijal vedno pravo Elizabete, ker je bila Henrikova hčerka otrok iz cerkveno nepriznanega zakona. Nahujskal in podpiral je katoliške Irce proti Angležem, medtem ko je Elizabeta hkrati pomagala netiti upore Holandcev. To je dovedlo do vojne, v kateri je kralj Filip najbolj radi viharjev na morjih izgubil večino svoje špansko-portugalske mornarice, kar je dvignilo Anglijo kar čez noč v prvo morskno silo sveta, ki je malo pred temi dogodki dobila svoje prve kolonije v Ameriki.

To je bilo rojstvo in začetek angleškega imperija. Od te ure naprej je angleška politika vseh vlad neprestano strmela za tem, da ji ni nobena druga sila postala pri obvladani morja in morjih poti nevarna. Zavedala se je pač, da ji bo na ta način omogočeno pridobivati, zasedati in vsajati v vseh delih sveta še nadaljne dežele kot kolonije z rodovitno zemljo, z bogatimi nahajališči rudnin itd., kjer bo hkrati našla ceno delovno silo, kar bo Angležem omogočilo lepo gospodsko življenje na račun drugih narodov. Lastnik in imejitelj zemlje in vsega, kar je povezano z isto ter istočasen lastnik najcenejših sužnjev za delo, ki je na lastnih ladjah vsemu svetu prodajal in prevažal blago, je pač moral biti gospodar in vladar sveta, posebno tedaj, če se mu ni bilo bati, da bi ga kdo lahko napadel, ki bi bil enako ali pa še bolj močan in bi ga iz tako dobrih življenjskih pozicij izpodrinil. Vse to so Angleži dosegli s sredstvi, ki jih seveda niso izbirali. Angleška zunanja politika je pripravljala in organizirala spore, podpirala in popeševala zveze in pakete držav in narodov, ki so morali nalivati vodo na njene mlince. Anglija je žrtvovala za interese svoje nadoblasti vse, če ji je šlo za tem, da se odpravi kako, v razvoju se nahajajočo nevarnost, ki bi ji lahko danes ali jutri škodovala in tudi nikdar ni pustila, da bi ji ušla kaka priložnost, ki jo je lahko izkoristila. Na ta način je Anglija kot prva pomorska sila hkrati postala tudi prva svetovna sila. Polagoma je iz Anglije postala Velika Britanija, svetovni imperij, ki je vse do sedanje vojne predstavljal prvo silo sveta. Opirajoč se na pridobitve moderne tehnike v mornarstvu, oborožitvi itd., je kot prva svetovna sila vedno vplivala na razvoj dogodkov po svoji volji in želji, pa najsi je šlo za vojne, politične, gospodarske ali kakoršnekoli zadeve v Evropi in drugod.

Pod Cromwell-ovo vlado so Angleži premagali nekdanj podpirane Holandce, čim je izgledalo, da bi jim kot morská sila postali nevarni. V španski nasledstveni vojni je vojvoda Marlborough-ski, daven prednik današnjega premijera Churchill-a, pomagal, da Španija ni padla pod oblast Francije. Spor je Angležem prinesel Gibraltar, s katerim so si utrdili vhod v Sredozemsko morje. V sedemletni vojni so bili Angleži nekako na strani Prusije, ker je Francija bila zaveznica Avstrije. Takrat Angleži seveda niso podpirali Prusije v Evropi, temveč so izkoristili priložnost ter napadli Francoze v Ameriki ter si pridobili kolonijo Kanado. V Napoleonovih vojnah so bili Angleži vedno protivniki Francije, niso pa v Evropi posegali v boja. Kot špekulanti so pri tem izkoristili položaj ter so v Sredozemskem morju Francozom odvzeli znani otok Malto, ter si tako ustvarili drugo bazo za obvladanje Sredozemskega morja proti Bližnjemu in Daljnemu vzhodu, kjer so imeli kolonije. To pa še ni bilo dovolj. Ker se Francija ni mogla uspešno braniti, so se Angleži polastili še francoskega Kaplanda, ki je bil takrat sicer pod holandsko upravo, glede nadoblasti in kontrole pa pod Francijo. Niso pa pri vsem tem pozabili istočasno uničiti tudi francosko mornarico. Ko so pa Angleži zavohali, da se Napoleonu bliža konec, so pri Waterloo-u pomagali zadati mu smrtni udarec, da so si pri ureditvi bodočnosti osigurali pravico soddločanja. Ko je pa poznejša doba angleških interesov zahtevala preorientacijo angleškega zunanjskega političnega kurza, se je njeno prijateljstvo začelo nagibati Parizu. Zgolj iz lastnih egoističnih interesov so se sprijaznili s Francijo, da so jo na naminiran način po svojih starih metodah vpregli v svoj svetovnopolični voz ter imeli takorekoč pripravljeno za dogodke, ki so bili pred izbruhom prve svetovne vojne v zraku.

Poseg Anglije v prvo svetovno vojno je imel svoje ozadje in strahu pred Nemčijo, katere vojska, mornariška, industrijska in gospodarska sila je Angležem začela postajati sumljiva in nevarna, ker so se zbal, da bi nemški narod, ki

POLITIČNE BELEZKE

■ Führer je sprejel francoskega ministrskega predsednika Laval-a. Dne 29. aprila je Führer sprejel v svojem glavnem stanu v navzočnosti zunanjskega ministra von Ribbentrop-a in italijanskega državnega tajnika za zunanje zadeve, Bastiani-ja, francoskega ministrskega predsednika Pierre Laval-a. Med razgovorom se je izkazalo med udeleženci popolno razumevanje za vprašanja, ki se nanašajo na razmerje med Nemčijo in Italijo na eni ter Francijo na drugi strani. V popolni objektivnosti so proučili delež Francije pri naporih in žrtvah, ki jih morajo doprinositi sile osi v boju proti boljševizmu in z njim zvezani anglo-ameriški plutokraciji. Pri tem so bile odtehtane tudi prednosti, ki jih bo uživala Francija iz tega deleža.

■ Poljski emigranti so izročeni terorju GPU. Preko nevtralne Španije prihajajo poročila iz Londona, da so člani poljske emigrantne kolonije v Londonu po ukinitvi diplomatskih odnošajev med Sovjetijo in emigrantskim vladnim odborom Sikorskega popolnoma izročeni terorju židovskokomunističnih agentov. Stalno prejemajo grozilna pisma, v katerih jih pisci nazivajo agente nacistov ter grozijo s pokončanjem. Poljaki se bojijo terorja, ki se pri pasivnosti angleške policije lahko razvije v meri, kakor so jo boljševiki pokazali pri teroriziranju in preganjanju carističnih emigrantov v Parizu.

■ Japonska konferenca za odpravo eksteritorialnih pravic na Kitajskem. V torek se je v japonskem veleposlanstvu v Nankingu sestala konferenca, ki naj pripravi odpravo eksteritorialnih pravic na Kitajskem. Konferenca, ki jo je sklicalo japonsko ministrstvo za Vzhodno Veliko Azijo, bo zasedala predvidoma par dni.

■ Nova Fundlandija zahteva zopet svojo samostojnost. Leta 1933. so v Novi Fundlandiji radi prevelike zadolžitve državne uprave vpstavlili neko angleško vladno komisijo, ki je radi povišanja davkov vzbudila med prebivalstvom razumljivo neugodje. Trgovska zbornica je radi tega predložila kralju Anglije prošnjo, da naj zopet vzpostavi novofundlandijsko ustavo.

■ Japonski zunanji minister Šigemitsu je sprejel pretekli torek najprej doyena ali starosto diplomatskega zbora, francoskega veleposlanika, s katerim se je dalje časa razgovarjal. Te dni bo Šigemitsu sprejel tudi ostale veleposlanike oziroma poslanike.

□ Švedski protest v Kjubliševu. Švedski poslanik v Kjubliševu (Sovjetska Unija) je prejel nalogo, da naj protestira proti kršitvi švedske nevtralnosti po sovjetskih letalih, ki so vrgla nekaj bomb na otok Verkö pri mestu Karlskrona. Na nekaterih bombnih drobcih so ugotovili strokovnjaki sovjetske oziroma ruske napise.

□ Edini program japonskega informacijskega urada. Novi predsednik informacijskega urada japonske vlade, Eiji Amai, je sprejel v sredo prvič zastopnika inozemskega tiska ter jih je naprosil za nadaljnje dobro sodelovanje. Izjavil je nadalje, da nima nikakega novega programa. Edini obstoječi program je usmerjen v zmago. Temu cilju se morajo podrediti vsi drugi.

□ Kaj se dogaja v zapadnem Iranu? Kakor poroča »Messaggero« iz Istanbula, se je položaj v zapadnem delu Irana zelo poostri. Prebivalstvo se je uprlo Angležem, katerim očita, da hočejo deželo prepustiti boljševikom. Na gorskem sedlu Barvagan je prišlo do krvavega spopada med bataljonom angleških čet in med nekim odredom Kurdiv. Spopad je povzročil na obeh straneh mrtve in ranjene.

■ Angležem se je izjalovila tudi ofenziva v Burmi. Kakor smo že nedavno poročali, so Japonci zavrnili v zadnjih mesecih vse angleške

poskuse ofenzivnih napadov iz Indije proti Burmi. Sedaj ugotavlja stockholmska izdaja londonskega »Economista«, da je ugodni letni čas vojskovanja v Burmi takorekoč pri kraju. Angležem po mnenju lista ni uspelo prodreti proti Arakanu. V svojem prizadevanju Angleži niso dosegli niti omejenih ciljev, kakor sta polotok Mayz in letališče Akyab. Zastoj so si domišljali gospodje Angleži, da bodo s svojo ofenzivo iz Burme prodrli vse do Ranguna. Razočaranje pa ni samo v angleškem, temveč tudi v Cangkajškovem taboru.

■ Roosevelt je preži na francoski otok Martinique. Zedinjene države so že meseca marca ustavile pošiljanje živeža za antilski otok Martinique, ki je francoska last. Na tem otoku posluje kot Francoski Visoki komisar admiral Robert. Imenovanemu admiralu je sedaj sporočil ameriški zunanji minister Cordell Hull, da je odpoklical ameriškega generalnega konzula ter da je razveljavil vse pogodbe, ki jih je bila ameriška vlada preje sklenila z admiralom Robertom. Hull je utemeljil svoj ukrep z zvestobo, ki jo kaže admiral Robert vladi maršala Petain-a v Vichy-ju. Ameriški tisk je pozdravil ameriški korak z neprikritimi grožnjami. Tako n. pr. je pisala »New York Times«, »da sedi admiral Robert sedaj na geografsko kakor tudi diplomatsko osamljenem otoku«. Po mnenju lista je neverjetno, da bi to stanje trajalo še dalje časa.

■ Francoske žrtve terorističnih napadov. Pariški list »Oeuvre« ugotavlja, da so Angleži in Amerikanci v zadnjih treh letih povzročili Franciji 11.038 mrtvih in 21.800 ranjenecv. Angleški napad na Oran je zahteval 1200 mrtvih in 2000 ranjenecv. Pri napadih na francoska mesta od plemirja do marca 1942 je bilo v Franciji vsled dejstva letalskih bomb ubitih 1338 oseb. Od marca 1942 pa doslej so Angleži in Amerikanci pri svojih napadih na francoska mesta ubili 4500 in ranili 8000 oseb.

■ Valonska mladina se je združila pred kratkim pod označbo »Jeunesse Legionaire« pod vodstvom adjutanta Mezette-a. Mezette je bil še pred kratkim na vzhodni fronti ter je prejel za svoje hrabro zadržanje železni križec I. razreda in jurišni znak. »Jeunesse Legionaire« hoče izoblikovati političen obraz in telesno držo valonske mladine v najožjem sodelovanju z nemško Hitler-jevo mladino. V organizaciji valonske mladine je združena mladina od osmega do osemnajstega leta.

■ Poljski list v Iraku zabranjen. V Iraku izhaja poljski list, ki je namenjen poljskim vojakom. Ta list je bil na povelje angleških oblasti prepovedan, in sicer radi tega, ker je dne 25. aprila objavil vest o množinskem grobu poljskih častnikov pri Katynu. Sedaj delijo med poljske vojake neki drugi list, ki izhaja v Kajri, tako v poljskem kakor tudi v angleškem jeziku.

■ Japonska bo prejemale važen vojni material iz Mongolije. Gospodarski oddelek mongolske vlade bo na novo uredil določila glede izvoza in uvoza. Po teh novih določilih bo Japonska prejemale od Mongolije različno vojno važno blago.

■ Sovjetsko paševanje v Iranu. Kakor poroča agencija Stefani iz Ankare, silijo sovjetske okupacijske oblasti iransko prebivalstvo k uvedbi boljševiških metod Semensko žito in sejnalne stroje prejemajo le tisti kmetovalci, ki se izjavijo za vstop k kolhozom podobnim združnim organizacijam. To postopanje je izzvalo pri iranskem podeželskem prebivalstvu veliko razburjenost, ker vidi prebivalstvo v tem prvi korak aneksije severoiranskih pokrajin.

■ Moskovska agitacija v Iranu. Agencija Stefani poroča iz Ankare, da so uredili v sovjetskem veleposlanstvu v Teheranu neki oddelek, ki bo imel izključno le nalogo širjenja boljševiških idej v Iranu.

je tudi številčno stoodstotno nadkriljeval angleškega, zahteval, da se svet in svetovne dobrine, ki so v rokah Angležev, pravično in naravno porazdeli med vse narode ter odpravi angleško nadvlado. Naključja, ki niso bila vojaškega značaja, so svetovno vojno zaključila sicer z zmago Anglije, kar je pa takratno vojno samo odgodelo.

Preporod in dvig Nemčije potom nacionalsocializma je bilo nekakšno nadaljevanje boja Nemčije za v svetovni vojni neuspele cilje. Ni čuda, da je Anglija v nacionalsocializmu najprej jasno videla nevarnost, kakršne še njena zgodovina ni poznala. Pod pretvezo, da branijo male narode

v Evropi, so v Londonu s pomočjo svojih bratrancev v Ameriki in židovskih bratcev v Sovjetiji skuhal današnjo vojno, da bi odpravili nevarnost, ki jim je pretifa, da bi se odpovedali svetovni nadoblasti ter porazdelili potrebne zemeljske prostornine in surovine tudi med druge velike in sposobne narode, katerim vsega tega primanjkuje. Kakor vemo, imajo za Anglijo tudi Amerikanci vseh narodnih dobrin dovolj in tudi Sovjeti ne morejo vseh sami izkoristiti in je naravno, da sta se v tem boju Nemčiji pridružili še Italija in Japonska, ki zasledujeta iste opravilne cilje.

Zidovsko-boljševiško povelje banditov

„Vse tiste, ki nič ne vedo o zgodovini komunizma in ki zanj ne kažejo nikakega zanimanja, je treba likvidirati“

Odkritje množinskih grobov 20 kilometrov pred Smolenskom, v katynskem gozdu, je izzvalo v vsej svetovni javnosti največje zanimanje. V tem slučaju se je znova nesporno ugotovilo, da je odvrtni množinski umor razumljivo sredstvo židovsko-boljševiškega zaslužnja vseh narodov.

V nekaterih krajih bivše Jugoslavije so poskušali banditi opetovano — čeprav brez uspeha — prikriti svoje čisto boljševiško nastojenje. Sedaj imamo nov dokaz za to, da ti banditi niso orientirani zgolj boljševiško, temveč, da so namenoma in organizirano prav tisti židovsko-boljševiški množinski morilci kot morilci 12.000 poljskih oficirjev v gozdu pri Katynu. V Ljubljani je pred kratkim izšla brošura: »V znamenju osvobodilne fronte. Na strani 158 je objavljeno povelje, ki ga podajemo v faksimilu. V smislu te-

ga povelja je likvidirati ali pomoriti vse tiste, ki nič ne vedo o zgodovini komunizma in ki zanj ne kažejo nikakega zanimanja.

To je pravi obraz tistih banditov, ki so skušali in še skušajo tudi v posameznih krajih Spodnje Štajerske pridobiti spodnještajersko prebivalstvo za svoje židovsko-boljševiške umore. Držanju velike večine spodnještajerskega prebivalstva se je zahvaliti v prvi vrsti, da se ti banditi niso mogli vgnezditi v naši lepi domovini.

Tudi nadalje mora biti naše gesto:

Za poštenega Spodnještajerca ne sme biti nikake zveze s to boljševiško morilsko kugo. Mi ne poslušamo njihovih lažljivih fraz in jih pobljamo do končnega iztrebljenja v interesu bodočnosti naše Spodnještajerske, naših otrok in vnukov.

Štab 1. bataljona "Ljube Serčerja"

K R O

Štev. 416

Na položaju

Dne 3. februarja 1943

Strogo saupno!

KOMANDA DOLOMITSKEGA ODREDA

NA POLOŽAJU.

o ustni odredni Komandanta 3. grupe se morajo vsi na novo mobiliziranci komisijsko pregledani in kateri naj bi se pregledali in sicer komisija se naj sestoji od 3 - 5 100% komunistov, kateri jim naj isprašajo kaj je komunizem, kakšen je cilj komunizma in kateri so svetovno znani vodje komunistov. Isto naj se postopa če se slučajno ugrabi, kaksnjega Italjana, ali nemca.

Kateri ljudje znajo odgovarjati na zgornja vprašanja in kažejo zanimanje za komunizem, se jih u vrsti začne, dokler ni brošja v delovne odelke na ta način bomo lahko napravili 100% čisto komunistični kadar. Vse one, kateri ne vejo nič o zgodovini komunizma in nimajo zanimanja zato se jih likvidira.

Kolikor kaže danes stanje, je pobegnilo iz naših edinic od novih mobilizirancev nič manj kot 95% to je od 15 decembra do danes. Tega se več nesme pojaviti.

Likvidacija obsojencev na smrt se mora izvršiti v največji tajnosti. Odgovorni ste za vsako dejanje za katero bi morali javnost izvedela.

V točno izvršitev.

Smrt Izizmu - svobodo narodni

Polikomisar:

Fric Novak

2 leti organizacije „Steirischer Heimatbund“

V historičnem razvoju nemške Spodnještajerske imamo tako v preteklosti kakor tudi v sedanjih dveh letih celo vrsto pomembnih spominskih dnevo 10. maj 1941 se nam pri tem še ponavlja radi nekega posebnega okvira, vsekakor pa je za bodoči razvoj celokupne Spodnještajerske odločilnega pomena. Omenjenega dne je šel civilne uprave na Spodnjem Štajerskem, Gauleiter in Reichstatthalter dr. Sigfried Uiberreither

odredil ustanovitev organizacije »Steirischer Heimatbund«.

Kot organizacija, ki obsega vse Spodnještajerce, kateri se priznavajo k Führerju in Reich-u, izvaja praktično in popolno uvrstitev vseh tistih Spodnještajercjev v nemško ljudsko občestvo, ki prihajajo za to uvrstitev v poštev na podlagi svoje krvne sestavitve in ki jo tudi želijo.

Organizacija »Steirischer Heimatbund« je tej ji

stavljeni nalogi služila od dneva ustanovitve do danes uspešno v neprestanem delu. Zgrajena po principu vodstva in načel NSDAP, je bila ustvarjena organizacijska oblika, ki v danih razmerah še najbolje odgovarja svojemu smotru in ki obela največ uspeha. Z upravičenim ponosom se lahko ugotovi dve leti po ustanovitvi organizacije »Steirischer Heimatbund«, da se je prvotni koncept obnesel kot popolnoma pravičen in da v teku časa ni bilo treba nikakih načelnih sprememb. Delo organizacije »Steirischer Heimatbund« je bilo od vsega početka usmerjeno tako, da je dalo podlago, na kateri pozneje lahko gradi edina politična organizacija nemškega naroda: Nationalsocialistična Nemška Delavska stranka. Ker so pogaj popolnoma različni od tistih v kakem drugem področju Velike Nemčije, ki je prišlo po prevzemu oblasti januarja 1933 pod okrilje Nemčije, ni bilo možno ustanoviti NSDAP takoj z vsemi njenimi formacijami in priključenimi odredi.

Celo pri organiziranju Heimatbunda se je stremelo po največji poenostavitvi tam, kjer je potrebna, na drugi strani pa po strumni združitvi različnih sorodnih delovnih področij. Iz tega razloga obstaja samo eno članstvo pri organizaciji »Steirischer Heimatbund«, ne pa kako drugo članstvo, kakor na primer po reichovskih pojmihi pri DAF, NSV itd. Prav tako izpolnjuje Wehrmachtenschaft kot formacija organizacije »Steirischer Heimatbund« skupno tiste naloge, ki jih izpolnjujejo v Reich-u različne formacije. Polom ustanovitve posebnih štandart in posebnih naskočni čet je podana garancija, da se bo pozneje brez težav lahko izvedla izravnava z organizacijskimi oblikami NSDAP in njej priključenih odredov. Združitev delovnih področij osebne politike, organizacije in šolanja v Führungsamt-u I jamči za sistematične načrte in izvedbo postavljenih nalog. Tu imamo nadalje Führungsamt II, ki obsega delovna področja propagande, tiska in kulturnega dela z vsemi pripadajočimi vprašanji, tako, da je tudi tu za ves »Steirischer Heimatbund« podana centralna združitev prosvete in propagandistično-političnega vodstva spodnještajerskega prebivalstva. Ustanovitev delovno-političnega urada se ne krije popolnoma z organizacijsko obliko NSDAP. Ta urad obravnava vprašanja socialne oskrbe in gospodarske politike, ki jih je spričo povezanosti možno voditi prav tako s centralnega mesta. Ti vzgledi nam prikazujejo, kako se je organizacija »Steirischer Heimatbund« prilagodila danim razmeram.

Druga obsejna formalne ustanovitve organizacije »Steirischer Heimatbund« naj bo povod za ugotovitev dejstva, ki ga lahko najde vsak na Spodnještajerskem bivajoči ali obiskujoči človek: Da je prebivalstvo potom Heimatbunda in njegovega dela na najboljši poti, da se bo popolnoma vraslo v nemško narodno občestvo. Ko bodo odstranjene danes še obstoječe jezikovne težave in ko bodo tudi sicer dani pogoji, bo prevedba v organizacijske oblike NSDAP in njene formacije ter odrede ponosni zaključek dela organizacije »Steirischer Heimatbund«.

■ Angleži so v desetih letih izgubili 233 bombnikov in 1600 mož. Kakor poročajo nemški listi, se anglo-ameriške izgube pri letalskih terorističnih napadih na zasedeno zapadno ozemlje in na Nemčijo stopnjujejo vedno bolj in bolj. V desetih aprilskih nočeh svojih napadov so izgubili Angleži najmanj 233 bombnikov, med njimi pa štiri petine štrimotornih letal. Te izgube odgovarjajo izgubi 1600 mož letalskega osobja. V angleški javnosti se radi tega po vsej pravici sprašujejo, da-li imajo angleški napadi spričo tako velikih izgub še kak smisel. V teku svojih terorističnih napadov so sovražna letala uničila na stotine stanovanjskih hiš, številne bolnišnice, cerkve in druge kulturne spomenike. Angleški sklep glede terorističnih napadov na civilno prebivalstvo Nemčije datira po neki izjavi agencije Reuter že iz leta 1937. Vojskovanje se vrsta so sklenili že takrat in radi tega so se odloje posvetili predvsem konstrukciji težkih bombnikov.

■ Zidje že vihtijo svoj račun. Kakor poročita italijanski list »Messaggero« iz Ankare, je sporočila Hebrejska agentura v Palestini uradno, da bodo židje zahtevali kot odškodnino za svoj »moralni in materialni prispevek k vojskovanju« povečanje Palestine. To povečanje si zamisljajo tako da bi se razširila Palestina potom odcepitve arabskih delov sosedne Sirije.

Zatemnitev od 22. do 4. ure

Stukas schaffen der Truppe Luft

Von Kriegsberichterstatter Kurt Honolka.

PK. In dem mit grünem Tarnnetz überzogenen Gefechtsstand der Stuka-Gruppe ging es mit einem Male zu wie in einem Bienenstock. Die Besatzungen waren eben vom Feindflug zurückgekehrt, die Offiziere drängten sich um den Tisch mit der Lagekarte. Der Kommandeur streifte sich die Kopfhaube vom blonden Scheitel und warf sich prustend in den Ledersaal.

»Hat jemand von Euch Panzer gesehen?« fragte er.

»Keinen Knopf, weiß der Kuckuck, wohin die sich verkrümelt haben...«

Nein, mit der Panzerjagd, auf die sich die »Stukateure« besonders gefreut hatten, war es leider nun nichts. Dennoch war der Morgeneinsatz nicht vergeblich gewesen. Der Kommandeur hatte am Nordrand der Kubanfront eine gut getarnte Bereitstellung der Sowjets ausgemacht, die einsame Schäferei inmitten der Sümpfe, die von Truppen wimmelte, und die auf engem Raum gedrängten Karfffahrzeuge waren vom unerwarteten Hagel der Stukabomben so gründlich eingedeckt worden, daß sich nicht mehr viel Lebendes und Fährbares aus der Wolke von Staub und Feuer gerettet haben konnte.

Sechs T 34 lagen zerschmettert zwischen den Trichtern.

Freilich, der gestrige Einsatz schien dem Stukasauge wirkungsvoller. Da war die Gruppe nördlich des Kuban, wo der Feind wieder mit Panzern und Infanterie anrannte, auf bereitgestellte Panzer hinter der Front gestürzt, und als sich der Staub verzog, lagen sechs T 34 zerschmettert und mit hohen, schrägen Rauchfahnen qualmend zwischen den Trichtern.

Die »Stukateure«, vom Kuban-Brückenkopf kennen seit Wochen kaum einen Ruhetag mehr. So vielgestaltig diese vom Asowschen Meer bis in die Vorberge des Kaukasus reichende Front ist, mit ihren Lagunen im Norden des Brückenkopfes, der Sumpfebene des unteren Kuban, den grünen Waldbergen am Noworossijsk, so vielfältig sind hier die Stuka-Einsätze. Vor kurzem, als bolschewistische Regimenter über die schmalen Landbrücken zwischen den Lagunen an der Nordfront durchgesickert waren, um den deutschen Divisionen am linken Flügel in den Rücken zu fallen, waren es unsere Stukas, die in Sturzangriffen und Dutzenden kühnen Tiefanflügen mit Bordwaffen eine wahre Teibjagd auf die Sowjets veranstalteten und sie buchstäblich niedermähten oder in die tödlichen Sümpfe treiben.

Der schönste Lohn für die »Stukateure«.

Die bewaldeten Hügel westlich von Noworossijsk, wo die Sowjets an der in deutscher Hand befindlichen Hafenstadt einen kleinen Landekopf gebildet hatten, wurden dutzendemale vom Stukabombenhagel heimgesucht, und immer wieder trafen in den letzten Wochen auf dem Gefechtsstand Fernschreiber ein, in denen es etwa hieß: »Armeeoberkommando ist vom Stuka-Einsatz begeistert. Herzlichen Glückwunschl! Oder: »Panzerdivision dankt für tatkräftige Unterstützung. Große Bombenwirkung trug wesentlich zum Erfolg bei.«

Den Bewußtsein, den Kameraden des Heeres so sichtbar zu helfen, ist der schönste Lohn für die »Stukateure«, es gibt ihnen den Elan, auch die schwersten Einsätze durchzustehen. Vorgesetzten z. B., bei einem Angriff auf Transportschiffe, wurde die Gruppe von einem Riesenschiff feindlicher Jäger empfangen und aus den heftigen Luftkämpfen kamen 7 Ju mit zahllosen schweren Treffern, zwei davon mit verwundeten Bordschützen nach Hause — aber sie kamen

doch alle wieder, während ein Sowjettransporter brennend in die Tiefe ging.

Über die Straße von Kertsch.

Eben rasselte der Fernsprecher: Der neue Einsatzbefehl. Eine halbe Stunde später ging die Gruppe Ju 87 wieder in die Luft. Aus der Vogelschau des Anfluges konnte man sozusagen mit einem Blick das Gesicht dieses Kriegsschauplatzes zwischen Asowschen und Schwarzen Meer erfassen, der in vieler Beziehung merkwürdig und einzigartig ist. Unter uns lag die Straße von Kertsch. Im Norden, wo die Enge von Kertsch ins Asowsche Meer übergeht, sperrte auch jetzt noch, Ende März, eine Eisbarriere den Seeweg.

Die verzahnte Halbinsel Taman mit ihren tief eingeschnittenen Buchten glitt grün und flach unter uns vorüber. Die Mündungsarme des Kuban schimmerten aus der kahlen versumpften Ebene hervor. Weiter nordostwärts löste sich die feste Gestalt des flachen, menschenarmen ähnlichen Landes ganz auf. Das Meer griff mit hunderten Lagunen und verzweigten Buchten in die Steppe und zersetzte sie in eine unwegsame Wüste aus Sumpf und Wasser, die unheimlich und voller böser Geheimnisse im Licht der Nachmittags-sonne schillerte. Schnelle, kleine Maschinen flitzen auf einmal geschäftig um unseren Verband. Der Jagdschutz war pünktlich zur Stelle und wurde freudig begrüßt.

Die Ebene festigte sich wieder zu brauner Steppe. Auf schmalen gelben Wegen krochen Fahrzeuge, die Labyrinth von Feldgräben lagen offen unter uns. Leuchtraketen stiegen in niedrigen Bogen empor — wir überflogen die Front, der Zielraum war erreicht.

Der Stukaring des Todes.

»Reihe rechts!« hörte man die ruhige Stimme des Kommandeurs im Kopfhörer.

Der Stuka-Verband löste sich in eine kampfbereite Reihe von Stahlvögeln auf, die sich Sekunden später zu einem der fliegenden Ringewand, die überall, wo sie sich bilden, einen Kreis des Verderbens über den Opfern ziehen. Die dort unten in ihren Gräben und Löchern und in den Schlupfwinkeln des einsamen, halbverfallenen Gehöftes mochten wohl jetzt das unheimliche Gefühl haben, als beschriebe eine unsichtbare Macht einen Zauberkreis über todgeweihten Boden. Der Kommandeur an der Spitze des Stuka-Ringes zog Kreis um Kreis, dreimal, fünfmal, sechsmal, bis er, der weißen und grauen Flakwölkchen kaum achtend, das Ziel ganz klar und deutlich ausgemacht hatte. Endlich kippte er ab, Stuka auf Stuka folgte ihm im rasendem Sturz, der tödliche Tanz am blauen Nachmittags-himmel hob an. Unser Motor brauste, Riesenarme hoben mich und drückten mich nach dem Abfangen mit übermächtiger Gewalt in den Sitz. Ein Ruck — die Bomben fielen, wir stiegen steil nach oben. Mächtige, feuerdurchzuckte Staubwolken zerplatzten über den Stellungen und blieben als riesige dicke Pilze stehen. Nochmals Sturz, und nochmals, und noch drei Tiefangriffe mit den Bord-MG's. Die Sowjetstellungen blieben in graue Wolkenberge gehüllt zurück. Nach etwa einer Viertelstunde sammelten wir uns, während die Flak vergeblich ihre Salven hinterherjagte zum Abflug in geringer Höhe brausten wir über die deutschen Linien hinweg. Unten sausten winzige Männlein vorbei — Gruppen von Landsern, die lebhaft emporklinkten. Gibt es ein beglückenderes Bild für Stukaflieger, als diese stumme, frohe Geste des Dankes von Kameraden?

Tigersprünge gegen den Feind

Von Kriegsberichterstatter Ernst Günther Dickmann

In flache Erdmulden eingebettet und der Sicht des Feindes entzogen liegen die Panzer am Hinterhang. Weit verstreut in einer mehrere Kilometer langen Paßstellung, die der Amerikaner an drei Stellen immer wieder zu durchbrechen versucht, bilden sie einen gepanzerten Riegel gegen die feindlichen Unternehmungen und geben den Grenadiern, die oben auf der Höhe die Stellung infanteristisch sichern, einen wirksamen Feuer-schutz.

Sie führen einen geduckt liegenden Tiger als taktisches Zeichen, und Tigern gleich hocken sie sprungbereit in ihrer Bereitstellung, um jedesmal, wenn der vorgeschobene Beobachter die Annäherung feindlicher Panzerkräfte meldet, blitzschnell auf die Höhe zu rollen und in wohlgezieltem Feuer den Anlauf der amerikanischen »Piloten« zunichte zu machen. Aus den Schützenestern oben am Kamm kann man, wenn man vorsichtig den Kopf einmal aus der Deckung hebt, um nach der anderen Seite zu spähen, acht feindliche Panzerleichen liegen sehen, die allein in den letzten Tagen zur Strecke gebracht wurden. Acht von vielen anderen, die der Amerikaner ins Treffen führt und mit denen er trotz seiner haushohen Überlegenheit den Durchbruch nicht erzielen konnte.

Unsere Panzerbesatzungen haben sich zwischen den Ketten ihrer Kampfswagen tiefe Löcher gegraben, in denen sie tagsüber hausen. Es empfiehlt sich nicht, sich in diesem Gelände an der frischen Luft herumzutreiben, denn, wie Einschlag neben Einschlag zeigt, wirft der Amerikaner schwere und leichte Brocken aller Kaliber in die Gegend. Wahlos, einmal hierhin, einmal dorthin verschleßt er seine Munition, um durch Zermürbung oder Zufallstreffer zu erreichen, was er im frontalen Angriff und im gezielten Feuer nicht vermochte: die Panzer außer Gefecht zu setzen, die Infanterie zu zermürben und dann durchstoßen und in den Rücken der deutschen Stellungen zu gelangen.

So wirksam der Einsatz der schweren deutschen Panzer hier im mitteltunesischen Gebirge auch ist, er bietet ihnen doch nicht jene Entfaltung ihrer ganzen Kraft, die sie im Bewegungskrieg auf freier Fläche entwickeln. Dann rollen die »Tiger«, Schlachtschiffen auf offener See gleichend, umringt von Panzern kleineren Kalibers vor und vernichten den Feind mit einer Ziel-sicherheit, von der auf den Schlachtfeldern der tunesischen Panzerschlachten hunderte von in Brand geschossenen Amerikanerpanzern bereits Zeugnis ablegen. Hier aber, bei dem ihnen gestellten Auftrag im Gebirge, beweisen sie die Vielseitigkeit ihrer taktischen Einsatzmöglichkeiten.

Wie peinlich ihre Wirkung dem Feinde gerade an dieser Stelle ist, beweist der wütende Artilleriebeschuß, den er in jedes kleinste Wadi und hinter jeden Hügel legt und mit dem er die deutschen Panzer sucht. Ganze Batterien aber stehen schußbereit drüben nur für den Augenblick in dem einer unserer »Tiger« zum kurzen Sprung auf die offene Höhe ansetzt, um wieder einmal einen Feindpanzer »abzuknipfen«. Dann ergießt sich ein Regen von Stahl und Feuer auf die großen Raubtiere des modernen Krieges, daß ringsum die Erde aufreißt und Trichter neben Trichter liegt. Getroffen haben sie wohl schon manchmal, erzählen die Besatzungen gleichmütig, aber es hat nichts geschadet. Zu stark ist die Panzerung, zu gut die Konstruktion, zu geschickt das taktische Verhalten dieser schwersten deutschen Panzer, als daß sie es sich nicht leisten könnten, sich in entscheidenden Augenblicken mitten in das feindliche Feuer zu stellen. Mit äußerster Kaltblütigkeit zog einer von ihnen sogar unlängst das Feuer zahlreicher Batterien und amerikanischer Panzerkampfwagen bewußt auf sich, indessen die anderen deutschen Panzer durch rasche Umgehung eines Hügels dem Feind in die Flanke fielen und ihn empfindlich schädigten.

Bewundernd und anerkennend stehen die Grenadiere am Straßenrand, wenn sie diese gepanzerten Kolosse zur Front fahren sehen. Aber in die Bewunderung eingeschlossen ist auch der Dank derer, die jene Tigersprünge gegen den Feind kennengelernt und damit erfahren haben, wie wirksam die Panzer dem feindlichen Druck Einhalt geboten haben.

* Oddaja jaje na Spodnjem Stajerskem. Oddaja jaje na Spodnjem Stajerskem se v splošnem vrši v redu. V nekaterih krajih je pa opaziti padanje oddaja. Pooblaščenec za prehrano in kmetijstvo pri šefu civilne uprave na Sp. Stajerskem je v dnevniku »Marburger Zeitung« z dne 27. 4. 1943 ponovno objevil odredbo o oddajanju jaje, tako, da so vsi pridelovalci poučeni o dolžnostih, ki so s tem povezane. Izgovori o nepoznavanju tozadevnih predpisov radi tega niso možni. Ker je sedaj ravno čas, ko kokoši najbolj nesejo, imajo vsi zamudniki priložnost, da nadoknadijo zamujeno oddajo in to čim prej, da se obvarujejo kazni.

UNTERSTEIRER I

Die deutsche Sprache ist schon heute in Europa führend und wird nach dem Kriege auch in allen übrigen Weltteilen wichtig sein. Darum vervollständige du deine deutschen Sprachkenntnisse durch das Sprechen, Lesen und Denken in deutscher Sprache!

SPODNJEŠTAJERC I

Nemščina je že danes v Evropi vodilen, in bo po vojni tudi v vseh drugih delih sveta važen jezik. Zato izpopolniju svoje nemško jezikovno znanje z govorenjem, čitanjem in pomišljevanjem v nemškem jeziku!

PK-Aufn.: Kriegsb. Weber-Atl. (Wb)

Vor dem Einsatz
Ein Bomben-Mixer.

PK-Aufn.: Kriegsb. Schötteldreier Atl (Wb)

...Kommandant an Kommandant...

Begrenzung zweier deutscher Unterseeboote, die sich im Mittelmeer auf siegreicher Feindfahrt befinden, geben den Winkspruch Kommandant an Kommandant.

ff-PK-Aufn.: Kriegsb. Slapak-Atl (Wb)

Verschlammte Gräben

Aus einem Abschnitt im Norden der Ostfront Auch hier meldet sich der Frühling mit Wasser und Schlamm. Das Tauwetter hat die festgefrorenen Grabenwände aufgelockert und sie wie das ganze Gelände mit einer Schlammkruste überzogen. Eine alte Wasserpumpe sorgt für Abhilfe

ČITAJ in ŠIRI „ŠTAJERSKEGA GOSPODARJA“!

GOSPODARSTVO

Nemško rokodelstvo v vojnem času

V listu »Ministerialblatt des Reichswirtschaftsministeriums« je Regierungsrat Bertram objavil načelna izvršila za rokodelstvo. Ker bo zadeva zanimala, prinašamo iz njegovih izvajanj izvečke iz nekaterih važnih točk.

V nizu koncentracije vseh delovnih sil za obrambo Reich-a, se bo tudi v rokodelstvu ustavilo več obratov. Pri tem se bo ugotovilo, ali vršijo rokodelske delavnice za vojno gospodarstvo potrebna ali nepotrebna dela in po tem se bo sklepalo. Prišlo bo radi racionalizacije do združitve raznih obratov. Popravila za potrebe civilnega prebivalstva pa tvorijo poglavje zase, ker živimo v času, ko ni možno misliti na nova naročila. Popravila so se radi tega seveda primerno zvišala. Zato je marca t. l. tudi izšla določba gospodarskega ministrstva, da se vse doslej še neizrabljene delovne sile, ki bi lahko pomagale pri popravilih, vpostavi v delo. To bo v bodoče olajšalo izdajanje navodil samostojnega izvrševanja rokodelstva ter omejilo prepoved črnega dela. Obenem zrahlja to dosedanja določila o velikem dokazu sposobnih za rokodelstvo, ki se ga je doslej zahtevalo pri podelitvah rokodelskih dovolil. Po novih določilih lahko vse vsebe, ki hočejo samostojno opravljati rokodelstvo in niso v stanu doprinesiti takozvani veliki dokaz o sposobnosti, dobijo dovolila, če so drugače osebo in strokovno zanesljive. Tozadevni krog mora biti zelo raztegljiv, da se vpreže vse še nezavzete delovne sile. Na ta način lahko pridejo do rokodelstva med drugim tudi zakonske žene, če so dalje časa delale v kakem rokodelstvu. Za izdajo takih dovolil je vseeno, če se prosilci potegujejo za rokodelstvo kot glavni poklic ali pa kot pomočniki drugih rokodelstev za istočasno izvrševanje lastnega rokodelstva doma v svojem prostem času. Ravno med takimi službeno obvezanimi rokodelci in med drugimi strokovnimi delavci si bo na ta način rokodelstvo našlo in pridobilo delovnih moči.

Tudi, če se bo ugotavljanje strokovne zmožnosti vršilo velepotezno, se mora na drugi strani pri podeljevanju dovolil napraviti gotove vojne omejitve. Tam, kjer bi se moralo naročiti veliko novih strojev in orodja, se rokodelskega dovolila na primer ne bo moglo izdati. To velja tudi za slučaje, kjer ni surovin na razpolago. Tudi z ukrepi o zapiranju podjetij taka dovolila ne smejo priti v nasprotje. Še manj se pa sme pripetiti, da bi na ta način dovoljen rokodelski obrat izdeloval stvari, ki so drugače prepovedane. Torej samo radi nujnih popravil se bo dajalo

rokodelska dovolila, in to za popravila, ki so mišljena za kritje potreb civilnega prebivalstva.

Vse to velja seveda samo tako dolgo, dokler traja vojna. Reichswirtschaftsminister je zato tudi odredil, da se na popisani način za čas trajanja vojne izdajata dovolila za opravljanje rokodelstva ne upisuje v predpisane registre, temveč da tozadevna dovolila izdajajo brez vseh večjih formalnosti gospodarske zbornice Gau-a.

Opisan odlok omogoča torej tudi tistim osebam rokodelsko udejstvovanje, ki se istega niso učili, imajo pa kljub temu zmožnosti, da ga opravljajo. To bo na primer gotovim malim trgovcem, ki so že doslej vršili kaka popravila in so bili vedno izpostavljeni nevarnosti, da se pregrešijo zoper obrtne predpise, omogočilo dosego rokodelskega dovolila.

GOSPODARSKE VESTI

× Komu smejo pridelovalci prodajati žito? Preskrba zahteva, da se razpoložljiva krmila uporabi tam, kjer so najboljše izkoriščana, to je za prehrano svinj in rogate živine, ki nam dajejo meso, mast in kožo. Tekom vojne se je pa precej udomačila navada, da si družine redijo male živali. To ni pobijati, ker se kunce, kokoši itd. lahko preživlja z odpadki od kuhinje, vrta in njiv in se za prehrano ne jemlje krmil, ki se lahko uporabijo za svinje in govejo živino. Pomisleke je pa treba imeti pri reji malih živali, če bi kdo iste krmil z živili, ki so namenjena ljudski prehrani in bi se na ta način slabilo stanje živil. Radi tega je promet žita med pridelovalcem in potrošnikom podvržen omejitvam. Krušna žita, kakor riž, pšenica in ječmen se sploh ne sme prodajati v krmilne svrhe. Pa tudi druge vrste žita se ne sme po mili volji razprodajati od strani pridelovalca. To velja posebno za oves. Kmetovalec tudi potem, ko je oddal predpisano mu količino žita, ne sme svobodno brez oddajnih listov prodati žita. Nakupno dovolilo, ki ga izdaja žitno gospodarska zveza ter Kreisbauernführer, dobijo tisti, ki so upravičeni za nakup žita. Izjema je dovoljena samo za tiste, ki dobivajo žito kot deputat za lastno uporabo, in sicer samo v mejah, ki so za to določene. Vsako neposredno prodajanje ali oddajanje žita in žitnih izdelkov vseh vrst od strani kmetovalca rejcem živali ali drugim potrošnikom je načelno prepovedano. Primerni predpisi veljajo tudi za okopavine, seno, slamo in krmilno peso. Oddaja je dovoljena samo tedaj, če žitno-gospodarska zveza to iz gotovih razlogov dovoli ter izda kupcu v to svrhu predpisano oddajno dovolilo. Kdor od pridelovalca kupuje krmila za rejo svojih malih živali, škoduje splošni prehrani ter lahko zapade kazni, prav tako pa tudi pridelovalec.

× Iz žote izdelujejo kremo za čevlje in sveče. Institut za industrijska raziskovanja v Reval-u je izumil izdelovanje kreme za čevlje in sveče iz žote. Poizkusi so se odlično obnesli in so sveče iz žote, ki jo pridobivajo v Estland-u, popolnoma enakovredne svečam iz parafina. Postopek bodo takoj izkoristili, da bo v prvi vrsti tamkajšnje prebivalstvo in pa vojaštvo vzhodne fronte lahko iz domačega pridelka krilo svoje potrebe. Institut je izdelal tudi postopek, po katerem se bo dalo iz žote izdelovati umetno rogovje ter plošče za izolacijo. Trud, da bi se žoto uporabljalo za kurjavo generatorjev, se bo baje tudi v kratkem izplačal.

× Sintetično izdelovanje beljakovin v Nemčiji. Ze med prvo svetovno vojno je nemškimi snastvenikom uspelo gojiti kvas s 50 odst. beljakovin. Izdelek je bil uporaben kot krmilo, iz gospodarskega vidika se pa produkcija ni izplačala. Tozadevne poizkuse so v nekem nemškem industrijskem podjetju nadaljevali ter dosegli nov postopek, ki sloni na nekakšnem biološkem načinu, ki omogoča naravno tvorbo beljakovin. Gojijo namreč posebno vrsto gob, katerim dodajajo hranilne raztopine. Ves postopek je izvedljiv brez velikih naprav in so v Nemčiji že začeli s produkcijo. Izdelki so veliko cenejši in vsebujejo nad 50 odst. beljakovin.

× Bolgarija je oplemenila deset milijonov olivnih dreves. V to svrhu potuje posebna komisija strokovnjakov kmetijskega ministrstva v področje ob Egejskem morju, da bi na licu mesta proučila kako in kaj ter hkrati izdelala predloge za povečanje produkcije olivnega olja, ki še ne krije v celoti domačih potreb.

× Slovaški patentni urad. Lani ustanovljen slovaški patentni urad bo začel v kratkem posloovati. Prve patentne zaščite bo urad izdal v doglednem času, ker je prijavljenih že 2600 izumov, ki čakajo na rešitev. Od tega je 2000 prijav delo Slovakov, kakih 600 vlog se pa nanaša na prošnje za zaščito izumov, ki so jih izumitelji predlagali že patentnemu uradu bivše Češkoslovaške.

× Amerikanci ne vedo kam s svojimi poljskimi pridelki. V Braziliji, kjer so pred vstopom v vojno eksportirali svojo kavo v vse zemlje sveta, predelujejo sedaj presežek iste v neko plastično maso, ki ji pravijo »Cafelite« in še v neke druge kemične svrhe. Argentinija uporablja višek svoje koruze za kurjavo namesto premoga. Če je pri izdelovanju »Cafelite« mogoče res kakšen zaslužek, ker gre za predelavo, ga pri kurjavi koruze čisto gotovo ni, ker gre za uporabo in ne za izkoriščanje. Nekatere pokrajine izdelujejo iz žita tudi alkohol, kar so najprej začeli baje v Zedinjenih državah. Če izdelujejo to iz koruze ali pšenice, še ni ugotovljeno.

PK-Aufn.: Kriegsbl. Umbach (Wb)
Schwere Artillerie im karelischen
Urwald
Mit Seilwinden und im Mannschafts-
zug wird das Geschütz auf den glatten
Urwaldwegen in Stellung gezogen.

Zum Massenmord der GPU im Walde von Katyn Weltbild
Links ein einheimischer Bauer aus der Umgebung des Waldes, der die
Transporte der polnischen Offiziere, die dann von den Henkersknechten
erledigt wurden, gesehen und die Schüsse gehört hat. In der Mitte ein bol-
schewistischer Weichensteller aus Smolensk, der die Transporte ebenfalls
beobachten konnte.

PK-Aufn.: Kriegsbl. Hermann (Wb)
Vor einer deutschen Stellung
Unsere Grenadiere ließen diesen Bol-
schewisten ziemlich nahe kommen, aber
er kam nicht mehr dazu, seine Hand-
granaten abzuziehen.

UMNI KMETOVALEC

Boj predenici, najhujši zajedalki detelje!

Kmečka posestva po naših krajih so bila nekda mnogo večja, kot so dandanes. Navzlic temu pa niso kmetje tedaj redili niti zdaleč toliko živine, kolikor se je redi sedaj.

V starih časih je bila prehrana domače živine sevezana edinole na travniško krmo. A tudi travnikov večji del niso vseh kosili, kakor je to dandanes v navadi, marveč samo najbolj rodovitne in pa prav strme planine. Na ta način so pripravljali potrebno seno za zimsko krmljenje. Poleti pa so na splošno živino prehranjevali le s pabo.

Tako je ravnal rod za rod, stoletja za stoletji, — vse dotlej, ko so začela oblastva širiti med kmetovalce deteljo. To je bilo pred približno 150 leti.

Kakor se nam bo mogoče danes to nemogoče in smešno zdelo, tako je vendarle res, da so morala takrat oblastva biti s kmetovalci, z našimi dedji, trd in dolgoleten boj, preden so jih privadila, sejati in krmiti živini — deteljo!

Naši dedji so se na vse načine zoperstavljali zapovedim oblastev in branili se, »ta škodljivi pleval še na njivo sejati«. In ker so oblastva razdejevala med kmetovalce brezplačno deteljno seme, ki so ga morali posejati, so mnogi »brihtni« kmetje deteljno seme prekuhali, preden so ga posejali — samo, da le ni vzkliklo...

V opravičilo našim prednikom, moramo opozoriti na dejstvo, da so bile v letih prvih polkusov krmljenja sveže detelje zelo pogoste nesreče radi napenjanja goveje živine. Seveda so se vesti o takih primerih hitro raznesle daleč naokoli in vzbujale odpor proti detelji.

V teku let pa so kmečki gospodarji spoznali, kakšno blagodat so dobili v detelji: rastlino, ki daje najbolj tečno krmo za sveže, kakor tudi za stisko krmljenje, ki pa obenem tudi zemljo izboljšuje in jo obogati na redilnih snoveh. Odslej so kmetje lahko redili več živine in jo bolje krmlili.

Kot je že pri ljudeh navada, so tudi pri detelji mnogi kmetje zašli vsled odličnih svojstev detelje v drugo skrajnost: začeli so jo sejati na svoje sive prepogosto, skoraj leto za letom na isto mesto. In kakšne so bile posledice? V nekaj letih se je po naših njivah silovito razpasla rastlina, ki je v veliki meri, večkrat celo popolnoma uničila deteljišča, tako, da so se spet oblastva butala primorana, nastopiti in pod kaznijo zapovedati zatiranje zajedalke, ki je grozila, onemogočiti pridelovanje detelje sploh.

Taj najnevarnejši sovražnici detelje je ime deteljna predenica, ali tudi: predlanc, lasnik, printa, hudičev bič itd. (Nemško Kleeseide, Teufelswurz, usw.)

1. Kako predenica živi in kako se razširja!

Slednji kmečki človek bo, če ga vprašamo, dali pozna deteljno predenico, pritrdil: »Poznam, poznam! Pa še predobro!« In vendar je mogoče od vsakih tisoč kmečkih gospodarjev le eden sam, ki bi to zajedalsko rastlino поблиže poznal in vedel kaj določnega o načinu njenega življenja. Naj jo torej nekoliko opišemo:

Deteljna predenica je samo ena zvrst mnogočlanske družine predenic (lat.: cuscuteae), ki sicer zajedavajo različne rastline, ki pa vendar žive in se razširjajo na en in isti način. Najprej je postala kmečkim ljudem znana in nadležna »prava predenica«, ki zajeda lan in kvart predivno liče. Odtod predenici tudi nemško ime: Flachsseide, to je, lanena svila.) Zelo nevarna je tudi zvrst predenice, ki napada lucerno. Druge vrste predenice napadajo nadalje hmelj, konopljo, vrbove in trtine mladike. Važno je, da vemo, da deteljna predenica ne živi samo na detelji, kot bi to po imenu sodili, marveč napada tudi mnoge druge rastline, predvsem raznovrstne grašice, materino dušico (Feld-Thymian) in druge. Isto velja tudi za predenično zvrst, ki napada lucerno. Mogoče je torej, da se zanese predenica na deteljišče s sosednjih travnikov, saj jo je gotovo posebno na suhih in pustih travnikih vsak izmed cenjenih bravcev že večkrat naletel.

Navadno se razširja deteljna predenica potom semenja. Predenično seme je zelo drobno, še za spoznanje drobneje, kot seme navadne (črne ali rdeče) detelje, okroglaste oblike in temno rjave barve. Kdor ima dobre oči, ga lahko razloči od deteljnega semena.

Predenično seme je kaljivo več let (do 6 let) in je zato njive, če so enkrat s predenico okužene, težko spet očistiti. Seme predenice namreč ostane po več let v zemlji, ne da bi kalilo, in šele, kadar posejemo spet deteljo, se pojavi spet tudi predenica.

Vendar vzkali predenično seme šele, ko je deteljna rastlina že kolikortoliko odgnala. Iz semena odženejo nekake nitke, ki tipajo okoli sebe, da bi našla kakšno deteljno steblo. Če se jim to ne posreči v času, dokler se lahko previjajo z v semenu se nahajajočo hrano, se nitke posuše, kajti predenična rastlina ne tvori korenin, zato ne more črpati hrane sama iz zemlje. Če pa se predenični nitki posreči, najti steblo detelje (ali v sili tudi kake druge rastline, na kateri lahko živi), se hitro ovije okoli njene stebela ter napravi na onih mestih, kjer se nitka stebela najtesneje dotika, nekake bradavice. Te bradavice imenujemo sessalne bradavice, ker predenica z njimi na teh mestih izsesava deteljna stebela hrano.

Ko se je predenična rastlina dobro oprijela deteljnega stebela in začela srkati sok iz njega, se posuši in pretirga zveza s semenom v zemlji in odslej živi predenična rastlina samo še nad zemljo.

Cim bolj bujna je rast detelje, tem bolj nežna so njena stebela in tem bolj hitro se razrašča tudi mlada predenična rastlina. Kot že rečeno, ne tvori nobenih korenin, a tudi nobenih listov ne, ki jih tudi ne potrebuje kot »zajedalka«: z zelenimi listi namreč rastline črpajo hrano iz zraka, a predenici tega ni treba. Zato pa tudi predenica ni zelene barve, kot vse druge rastline, ki se same hranijo, marveč blede, belkaste — kot vsak brezdelnež. Njene nitke se hitro razraščajo na vse strani, oprijemljejo in ovijajo se sosednjih deteljnih stebel in tvorijo nove bradavice. V kratkem času nastane iz enega samega semena cela naselbina predenice.

Predenica rastlina prezimi z deteljo vred in se drugo spomlad začne spet naprej razraščati, iz sredine na vse strani. Na deteljišču, ki je okuženo s predenico, se pokažejo rjave lise, ki so središča predeničnih gnezd. Te rjave lise nastanejo zato, ker so se začele deteljne rastline na teh mestih sušiti, kajti predenica jim izsesava življenske sokove hitreje, kakor pa jih morejo tvoriti.

V sredini gnezda, kjer je predenica najstarejša, začne najprej tudi nastavljati cvetove in napravljati seme. Cvetovi so združeni v klopčičih in so rdečkaste barve. Semena se stvori strašno mnogo, saj so plodi iz enega cveta štiri semena, v enem klopčiču torej po več ducatov!

Vsako gnezdo predenice se razrašča torej na zunanjem robu, kjer se tvorijo nove nitke, ki posegajo vedno dalje naokoli po novih žrtvah. Med središčem in med robom vidimo rdečkast venec: v tem pasu predenica cvete. Iz sredine navzven pa seme že zori, istočasno pa se rastline detelje sušijo. To bi bil v kratkem »življenjski« predenice.

Na kakšen način pa se predenica razširja!

Ne mislimo pri tem na razširjanje potom nitk iz enega središča naokoli, kakor smo ga opisali. Če bi predenica ne imela drugih možnosti za širjenje, bi ne bila tako nevarna kot je, zakaj v drugi jeseni deteljišče preorjemo in predenica bi morala začeti svoje škodljivo delovanje šele, kadar bi na dotični njivi vnovič posejali deteljo.

Zadeva pa je čisto drugačna. Predenica ima za svoje širjenje toliko možnosti, kot le malokatera druga rastlina:

Predvsem zori seme hitreje kot pri detelji. Če torej tudi šele cvetočo deteljo kosimo, je sredi predeničnih gnezd seme že zrelo. Ko tako deteljo spravljamo, se kobulčki s semenom raztresajo vse naokoli. In ako tako deteljo pokrmimo svežo ali posušeno, gre seme ne prebavljeno in kaljivo skozi živalski želodec v gnoj, z gnojem pa spet na drugo njivo. Ako pa deteljo pustimo zoreti

in izlučimo iz nje seme, se istočasno omlati in izluči tudi seme predenice, ki ga nato obenem z deteljnim semenom spet zasejemo.

Predečnično seme se širi tudi še na razne druge načine: Divji zajci kaj radi mulijo deteljo. Mogoče je, da pozobljejo pri tem tudi nekaj klobčičev predečnih semen, ki jih potem neprebavljene puste prihodnji dan na kakšnem drugem deteljšču. Tudi ptice prenašajo predečnično seme z njive na njivo, enako tudi veter.

Toda predenica se širi tudi še na nek drug način, za katerega najbrž noben kmet ne misli, da bi bil mogoč: vsaka nitka, vsaka sesalna bradavica, torej vsak košček žive predečnične rastline je v stanju napraviti novo predečnično gnezdo, če pride v dotiko z deteljnim rastlinami, dokler je še svež. Če torej kosimo deteljo, ki je okužena s predenico in med grabljenjem, ali med vožnjo z njive rastošamo predečnične nitke, jo tudi na ta način lahko nevede širimo.

2. Kako se predenice varujemo in kako jo ugonabljam?

Vzrok, da se kmetovalci borijo proti predenici, je v tem, ker ta zajedalka občutno zmanjšuje množino, še bolj pa kakovost in krmsko vrednost deteljnega pridelka. Razen tega predečnična gnezda izredno otežkočajo košnjo.

Od kraja si kmetje niso vedeli pomoči proti tej zajedalki, — ker si pač niso bili na jasnem o njenem življenjskem načinu in o tem, kako se razširja in raznaša. Mnogi so smatrali predenico za deteljno bolezen, drugi spet za bolezen zemlje tretji za »šibo božjo«. To nam bo tudi pojasnilo, odkod predenici imena kot: »grinta«, »hudičev bič« itd. Ker si kmetje proti predenici niso znali z ničemer pomagati, se je, kot že omenjeno, izredno hitro širila, kar so kmetje nevede sami pospeševali s tem, da so deteljo sejali prebogato na en in isti prostor, kjer je bilo predečnično seme še kaljivo v tleh, pa tudi s tem, ker so sejali okuženo seme.

Da bi omejili širjenje predenice, so oblastva že zdavnaj odredila prisilne ukrepe za zatiranje predenice, ki pa se žal niso nikoli v celoti in vestno izpolnjevali — zato pa je predenica še dandanes strah vseh skrbnih kmetovalcev.

Najvažnejši ukrep je bil: prisilno čiščenje deteljnega semena in prepoved prodaje s predenico okuženega deteljnega semena. Ker je namreč predečnično seme nekoliko drobnejše, kakor pravilno razvito deteljno seme, je mogoče na posebnem stroju s posebnimi siti (premer 1 milimeter) očistiti deteljno seme vse drobnostne predenice, ki je najpogostejša. Seveda pri tem zleti skozi sita tudi vse drobno in ne dovolj razvito deteljno seme — kakih 10 odst. vsega semena.

Docela čisto pa v trgovini kupljeno deteljno seme nikoli ni, oziroma — nikoli se ne moremo z gotovostjo zanesti, da vendarle ni morda ostalo le še kakšno predečnično zrno v deteljnem semenu.

Najboljše jamstvo za uspešno varstvo naših njiv proti okuženju s predenico je torej: deteljno seme pridelujemo sami doma! Edino na ta način, ako pregledamo deteljo, ki jo bomo pustili za seme, že na njivi in se prepričamo, da ni okužena s predenico, smo lahko prepričani da bo tudi deteljno seme s tega polja predenice zares popolnoma prost!

Kaj pa naj kmečki gospodar stori, če opazi vendarle na svojih deteljščih predečnična gnezda, bodisi, da se je nahajalo seme že v tleh, bodisi, da se je kakorkoli zaneslo na njivo?

V takem primeru je treba čimprej vsa predečnična gnezda temeljito zatreti in to prej, preden ufragne dozoreli predečnični semel!

Ze prvoletno deteljo pregledamo jeseni, ako morda ni na kakem mestu deteljšču okuženo s predenico. Če kako gnezdo najdemo, zastavimo znamenje, da bomo zgodaj spomladi lahko predenico zatrli.

Spomladi moramo večkrat ponoviti pregled deteljšč, glede na pojav predenice. Ako jo ugotovimo, zatrimo jo takoj in ne čakamo, da se razširi in napravi semel!

Načinov za zatiranje predenice je več. Najzanesljivejši način je pokositi deteljo na okuženem mestu in vsaj še pol metra naokoli, ter pustiti pokoseno deteljo na mestu, da se posuši, nato pa jo zažgati. Da bolj zagotovo zgori tudi vsa predenica, prinesemo na okužena mesta še povosmo slame ki jo z deteljo vred skurimo. Nekateri celo poljeje vse skupaj s petrolejem. Nato prekopljemo ves prostor in sicer precej na glo-

boko, tako da pridejo morebiti preostali deli predečnične rastline globoko v zemljo, kjer ne morejo več škodovati.

V primeru, če ne smemo iz kakršnihkoli razlogov sežgati s predenico okužena detelja kar na mestu, jo moramo skrbno, najbolje v kaki rjuhi zavito, znesti z njive, da se nam med potjo ne raztrese in njive nanovo ne okuži. Najbolje je, znesti v takem primeru s predenico okuženo deteljo na tlakovno pot ali na cesto, in tam jo sežgati, ko se posuši.

Na noben način pa ne smemo s predenico okužena detelja pokrmiti, ali pa vreči v steljo, ali na gnoj, niti ne na kompost! Zavedati se moramo, da bi na ta način predenico širili, ne pa za tirali!

Posebno priporočljiv je opisan način zatiranja predenice — to je s sežiganjem na mestu in s prekopljanjem zemlje — pri predenici na lucerni. Lucerna namreč ostane na enem in istem mestu celo vrsto let. Če torej zamijmo na okuženem mestu prekopljemo in zasejemo nanovo, bomo v naslednjih letih tudi na tem prostoru lahko kosili.

Poznamo pa tudi celo vrsto sredstev, s katerimi se predenica pokončuje. Na prvem mestu omenjamo zeleno ali železno galico (Eisenvitriol) s katero se škropi okužena mesta. Raztopina mora biti 15—18 odst. Ta raztopina uniči vse nadzemne dele detelje s predenico vred, ne pa deteljnih korenin. Seveda je treba deteljo najprej pokositi in skrbno odstraniti z njive, da ne raztresemo predenice, a preostalo strnišče poškrpimo prav izdatno.

Enako učinkovito je škropljenje napadenih mest z 12odstotno raztopino žveplene kisline (Schwefelsäure). Treba je samo paziti, da prilivamo kislino vodi, ne pa narobe, ker se sicer lahko pripeti nesreča!

Nadalje se priporoča zatiranje predenice s kaj-

nitom ali pa s kaljevo soljo. Vendar tega sdej, ko umetnih gnojil primanjkuje, ne izvajamo, marveč raje napadena mesta požgemo in prekopljemo, kaljevo sol pa uporabimo drugod.

Skrben gospodar, ki deteljšču pregleduje, opazi in uniči predenice pred prvo deteljno košnjo. Pri košnji je namreč skoraj namogoče postopati tako skrbno, da se ne bi s predenico okužena detelja kolikor toliko zmešala med neokužena. To je tembolj nevarno, ako predenica že seme napravi. Vsekakor moramo vsaj po prvi košnji v tem primeru takoj zatreti predečnična gnezda, deteljnega sena pa odstraniti in uničiti koliko mogoče vse, kar je okuženega. Močno s predenico okužena deteljšču je najbolje takoj po prvi košnji preorati!

Skrben in dober gospodar se bori proti predenici, ne da bi ga kdo v to silil. Zal to ni zadost. Dokler se bodo našli zanikni kmetovalci, ki niti za lepo besedo, niti za oblastvene odredbe ne marajo, temveč pustijo, da se predenica po mili volji bohoti po njihovih deteljščih in morda celo sosedom prodajajo s predenico okuženo deteljno seme — vse dotlej tudi dobri in skrbni kmetovalci ne bodo docela varni pred to zajedalko!

Treba je torej vedno skrbno pregledovati tako svoja deteljšču, da-li se morda ni zanesla vanje predenica od drugod. Čeprav smo sami sejali zanesljivo čisto domače seme. Treba pa je pregledovati tudi sosedna deteljšču, in — če gospodar z lepa ne mara — prisiliti ga, da predenico zatreti. Tudi ob košnji naj gospodar naroči koscem, javiti morebiti najdena gnezda predenice.

In kar nam bo v boju proti predenici najbolj koristilo, ponavljamo še enkrat: Deteljno seme pridelamo doma, ako so naša deteljšču prosta predenice; če pa so okužena, naprosimo že zdej sosedu, za katerega vemo, da ima okužena deteljšču, da bo pustil letos toliko več detelje za seme, da bo tudi za nas zadostovalo!

ZA GOSPODINJE

km. Če kokoš žre jajca. Tej grdi razvadi je največkrat krivo neprimerno gnezdo, v katerem se jajce ubije. Gnezdo naj bo vedno primerno globoko, mehko nastilano in zatemnjeno. Odvaditi kokoš, ki je enkrat okusila jajca, je zelo težko. Najuspešnejše sredstvo je — nož. Ako kokoš žre jajca, jo čimprej zakoljite, da ne »pohuja« še ostale. Vzrok tej razvadi je lahko tudi pomanjkanje apna v hrani!

GOSPODARSKI DROBIŽ

× Kmetijsko zadrugištvu Nemčije šteje 20 tisoč kreditnih in 48 tisoč vaških zadrug, ki služijo s svojimi središnjimi uradi našemu kmetijstvu.

× Italija in uvoz premoga. Kakor znano, je Nemčija glavni dobavitelj premoga za Italijo, ki je odrezana od vsakega ostalega uvoza, kakor na primer iz Anglije in od drugod. Nedavno je pa italijanski gospodarski list »Comercio« dal vzpodbudo, da bi italijanska država vzela v tujni v zakup premogokope ter jih izrabljala po italijanskih podjetnikih. Pri tem bi morala seveda uporabljati v prvi vrsti italijanske rudarje in inženjerje. Take zakupne pogodbe bi se najlažje napravilo na jugu in jugovzhodu Evrope in bi morale trajati najmanj 100 let. Na ta način bi po mnenju imenovanega lista bila italijanska industrija preskrbljena s premogom in odpadla bi skrb za uvoz.

× Švica bo povečala svojo filmsko industrijo. Švicarska filmska industrija »Präsen-Film A. G.«, ki razpolaga z glavnico 400.000 švicarskih frankov in je doslej izdelala letno po en do dva filma, namerava povečati svojo obratno glavnico na milijon frankov, da bo lahko svojo produkcijo dvignila na več filmov letno.

× Portugalska izdeluje enotno tekstilno blago. To izdelavo je odredila vlada, da bi tudi finančno šibkejšim slojem omogočila nabavo oblačil. V celoti je dovoljeno izdelovati 106 vrst in tipov blaga za moške in 79 za ženske obleke. Vlada je temu blagu seveda določila tudi prodajno ceno.

× Angličem primanjkuje mesa. Anglija bo v bodočih mesecih prehranjevala svoje mestno in industrijsko prebivalstvo deloma z mesnimi konzervami namesto s svežim mesom ki ga je prav težko uvažati iz prekomorskih dežel.

Družina v nacional-socialistični Nemčiji

Kratek vpogled v državnoznanstvo današnje Nemčije nas uči, da je po nacionalsocialističnih pojmi in sedanji zakonodaji v Nemčiji družina podlaga nemškega naroda. To je v redu, saj je družina in družinsko življenje že od nekdaj najlepša in najpopolnejša skupnost med moškimi in žensko. Smisel družinskega življenja je v skrbi za naraščajo, to je, da se družini rodijo otroci, ki jih je treba vzdrževati in vzgojevati. Družina predstavlja v nacionalsocialistični državi nekakšnega čuvarja in nadaljevalca nemštva, nemškega naroda in njegove bodočnosti.

To so važne naloge ljudstva in države, če se jih vzame resno. Sklepanje družinskih zvez v namenu, skrbeti za naslednike in jih vzgojiti v velikem številu v telesno in umno zdrave in odlične otroke, ni nikakva lahka naloga. Zato je pa tudi v interesu vseh družin in ljudstva, da se na sklepa lahkomišljenih zakonskih zvez, pač pa zveze, ki imajo vse pogoje za stvarno izvrševanje teh najsvetejših narodnih, državnih in človeških dolžnosti. Za vse to pa ne zadostuje samo telesno in umsko zdravje, temveč je treba tudi dobre volje in velike ljubezni obeh zakoncev do mnogotevitnih lastnih otrok. Upoštevanje je pri tem tudi gospodarsko podlago, kakor dohodke ter gospodinjstvo zmoglost žene. Država ima poleg vsega tega seveda dolžnost, ki jo točno izvršuje, da vse to po svojih močeh podpira v svojem in v interesu ljudske skupnosti. Država odstranjuje tudi hkrati vse kvarne vplive, ki bi otežkočali in ovirali opisan način družinskega življenja, kar se najbolj izraža v skrbi za zadostno zaposlitev, v primerinah plačah, v davčnih olajšavah družinskih očetov, v podporah družin z mnogoštevilnimi otroci, v pripomočkih za študiranje nadarjenih otrok ter v vseh drugih socialnih ureditvah, kakor bolniških blagajnah, zdravstvenih uradih, okrevališčih, higijenskih stanovanjih itd.

Nacionalsocialistična Nemčija je z opisano družinsko politiko v desetih letih res visoko dvignila smisel za ustvarjanje družinskega življenja, kar je prineslo hkrati bogat porast števila otrok. Za v prvih letih nacionalsocialistične vladavine je po zaslugi usmerjenosti nacionalsocialistične države in njenih ukrepov za pospeševanje sklepanja družin zaznamovalo velik porast števila porodov in to je treba pozdraviti. Narod ki pozna urejeno družinsko življenje z visokim številom porodov, je narod razvoja in porasta, narod, se širi in veča, narod, ki ima bodočnost.

Proslava praznika dela

Pred nastopom nacionalsocializma so razna, pod vplivom židovskega marksizma stoječa delavska gibanja 1. maj uporabljala za hujskanje delavstva zoper takozvane delodajalce. Malo prvomajskih proslav je poznala Nemčija drugega Reich-a, še manj pa v času po končani svetovni vojni in med letom 1933., ko je nacionalsocializem prevzel oblast, ki bi se bile vršile brez večjih ali manjših nemirov. Odkar pa vlada Nemčiji Adolf Hitler in je 1. maj določen za praznik dela, ta dan ni več praznik cestnih nemirov, temveč v pravem smislu besede dan, ki je za vse ustvarjajoče posvečen delu. Brezna, ki so jih nekoč ravno 1. maja najbolj ustvarjali razni voditelji delavskih krogov, napadajoč voditelje gospodarstva, je nacionalsocializem s svojim novim redom pravilni in kakor delavec roke in glave, tako ima danes tudi vodja obrata z njimi vred v prvem maju svoj praznik, ki je praznik dela vsega naroda in vseh slojev.

Z ozirom na vojno stanje, v katerem živimo, se je letošnji praznik dela proslavilo na bolj skromen način. Po Führer-jevem navodilu je delo počivalo v vseh obratih, uradih in delavnicah. V Berlin-u so pa ta dan proslavili kakor sledi:

V mozaični dvorani nove palače uradov Reichskanzlei se je vršila čestna seja državne delavske zbornice. Za uvod je sviral berlinski filharmonični orkester pod vodstvom državnega kapelnika Johannes Schüller-ja Leonoren-Ouverture 3. Ob stenah mozaične dvorane so stale zlate in srebrne zastave odlikovanih podjetij. Med častnimi gosti je bil Reichsminister Funk, mnogo Gauleiter-jev in državnih sekretarjev ter več zastopnikov, oborožene sile. Zborovanje je otvoril Oberbefehlshaber Marrenbach ter prečital Führer-jev brzojav. Nato je prečital Oberdienstleiter Dr. Hupfauer poročilo o storitvenem boju ter imenoma naštel odlikovana podjetja. 106 obratov je bilo odlikovanih kot vzorna vojna podjetja. Pri tem gre za kovinska, tekstilna, oblačilna, rokodelska, kemična, prometna, upravna in druga podjetja. Od teh vojno-vzornih obratov je 13 tvrdki odlikovanih kot vzorne NS-tvrdke.

Slavnost je dvignilo imenovanje ustvarjajočega moza v »pionirja dela«. Te visoke časti je bil deležen strojnik rudnika, Konrad Grebe, iz Westfalen-Nord-a. Ta rudar je razvil nek svojvrsten način pridobivanja premoga, ki ima veliko storitveno možnost. S tem izumom je doprinesel gospodarske, tehnične in socialne pridobitve, ker je rudarju olajšal njegovo delo.

206 obratovodij in delavcev je dobilo Kriegsverdienstkreuz erster Klasse, ker so se v oboroževalni industriji izkazali zasluzne. Med izročanjem teh odlikovanj so odmevale melodije Haydn-ove pesmi. Po predgri 3. dejanja Wagner-jeve opere »Lohengrin« je govoril Reichsorganisationsleiter Dr. Ley o temi »Deset let delovna fronta«.

Weltbild

Die feierliche Tagung der Reichsarbeitskammer im Mosaiksaal der Neuen Reichskanzlei

Auf der 15. Tagung der Reichsarbeitskammer, die am 30. April im Mosaiksaal der Neuen Reichskanzlei stattfand, wurden wiederum Kriegsmusterbetriebe ausgezeichnet. — Unser Bild: Reichsorganisationsleiter Dr. Ley überreicht die Urkunden an die Vertreter der Kriegsmusterbetriebe.

V svojem govoru je Reichsorganisationsleiter v naslednjih petih točkah iznesel svoje misli. 1. Mi nacionalsocialisti, hočemo veliko in močno Nemčijo in da jo tudi obdržimo, hočemo ustvariti zato potreben predpogoj v enotnosti naroda in skupnosti. 2. V to svrhu postavimo v središčico

našega mišljenja in delovanja nemškega človeka. Ta mora biti na duši in telesu popolnoma zdrav, kar bo obdržalo zdrav ves narod. 3. Ta močna in zdrava Nemčija bo prišla po mnenju nacionalsocializma do izraza potom neugasljive ljudske skupnosti in z zdravno socialno skrbjo za delovne sloje z delom in storitvami. Storitve in storitvena pripravljenost nemškega naroda sta edina dokaza pravilnosti naših socialnih idej. 4. S tem proklamira nacionalsocializem svetu svojo voljo in svoje storitve. 5. Letos, po desetih letih, se mora izkazati, če so naše ideje in naša hotenja bila pravilna. Akoravno so za vojno službo sposobni možje pod orožjem in dela naša industrija z inozemci in ženami, razpolagamo iz dneva v dan z večjimi količinami orožja in materiala, kar pomeni da smo na pravi poti.

Reichsorganisationsleiter Dr. Ley je razen tega za prvi maj izdal še poseben oklic, namenjen za vse, ki delajo in ustvarjajo.

MALE VESTI

* Führer je poslal prezidentu kitajske nacionalne vlade Vangcingvaju o priliki njegovega rojstnega dne prisrčne brzojavne čestitke.

* Zunanji minister Joachim v. Ribbentrop je prejel dne 30. aprila povodoma njegovega 50. rojstnega dne iz vseh krogov nemškega naroda toliko čestitk, da se zanje — žal — ne more vsakomur osebno zahvaliti. Radi tega je zaprosil vse, ki so se nanj spomnili, da naj po tej poti prejmejo njegovo zahvalo.

* Stabschef Lutze se je težko ponesrečil. Stabschef SA-odredov, Viktor Lutze, se je 1. maja ponesrečil z avtomobilom na službeni vožnji blizu Potsdam-a pri Berlin-u. Zadolbil je težke poškodbe. Führer-ju so takoj poročali o nesreči ter je Stabschef-u telegrafskim potom izrekel najboljšje želje za čimprejšnje okrevanje.

* Otvoritev ceste pred 138 leti v Gonobitz-u. Dne 1. maja 1805. leta so v Gonobitz-u proslavili otvoritev prometa na takrat dograjeni novi državni cesti, ki so jo gradili od Wien-a do Trsta. Za prebivalstvo tega čednega spodnještajerskega trga je bil to velik dogodek, ki so ga proslavili v zvezi s proslavo 1. maja. Okrog sto hiš velik trg je ves okrašen z godbo pričakal in slavnostno sprejel prve vozove. Bili so to poštni vozovi, ki so prišli iz smeri Cilli in Graz-a s častnimi gosti. Pri slavnostnih govorih so pili dobro vino domačih goric na zdravje cesarja in cesarice ter guvernerja grafa Welsberg-Reitensu-a. Spodnještajerci so namreč že takrat cenili in pozdravljali vsak napredek.

Dr. F. J. Lukas:

Ausscheiden! Izrezati!

Deutsch für Erwachsene methodisch und praktisch

(Nemščina za odrasle metodično in praktično.)

18. Stunde.

Lösung der Aufgabe:

- I. 1. Die Hauptteile des menschlichen Körpers sind: Der Kopf, der Rumpf und die Glieder. 2. Der Kopf ist mit Haaren bedeckt. 3. Die Haare können blond, braun, schwarz oder grau sein. 4. Die Haare der alten Leute sind grau. 5. Wer keine Haare hat, hat eine Glatze. 6. Kurzsichtige und Weitsichtige müssen Brillen oder Zwicker tragen. 7. Wir riechen mit der Nase. 8. Die Zunge und der Gaumen dienen zum Wahrnehmen des Geschmacks der Speisen und der Getränke. 9. Die Finger sind an der Hand. 10. Die Zehen sind am Fuß. 11. Wer nicht sehen kann, ist blind. 12. Wer weder sprechen noch hören kann, ist taubstumm.
- II. 1. Ein blondes Haar. 2. Eine große Glatze. 3. Ein sauberes Gesicht. 4. Ein großer Kopf. 5. Ein schlechter Zahn. 6. Ich muß wegen eines schlechten Zahnes zum Zahnarzt gehen. 7. Ein süßer Mund. 8. Ein süßes Kind. 9. Eine süße Frau. 10. Ein breiter Rücken. 11. Ein breites Fenster. 12. Eine breite Straße.
- III. Poseduje lepo veliko sobo s širokim balkonom. Iz Severnega v Vzhodno morje vodi plovec kanal. Marija občuti za svojega zaročanca vročo ljubezen. Ta niži (mali) uradnik ima še mal(e) dohodk(e). Majhen parnik ima večinoma majhno posadko. Skosi Taure vodi dolg predor. Duham strupen plin, pri-

nesite mi mojo plinsko masko! S tem slabim bencinom moj voz ne vozi!

Pridevek stoji sam pred samostalnikom.

männlich

1. Fall starker Mann — močni mož
2. Fall starken Mannes — močnega moža
3. Fall starkem Manne — močnemu možu
4. Fall starken Mann — močnega moža

weiblich

1. Fall gute Frau — dobra žena
2. Fall guter Frau — dobre žene
3. Fall guter Frau — dobri ženi
4. Fall gute Frau — dobro ženo

sächlich

1. Fall braves Kind — pridni otrok
2. Fall braven Kindes — pridnega otroka
3. Fall bravem Kinde — pridnemu otroku
4. Fall braves Kind — pridnega otroka

Mehrzahl.

männlich

1. Fall starke Männer — močni možje
2. Fall starker Männer — močnih mož
3. Fall starken Männern — močnim možem
4. Fall starke Männer — močne možje

weiblich

1. Fall gute Frauen — dobre žene
2. Fall guter Frauen — dobrih žena
3. Fall guten Frauen — dobrim ženam
4. Fall gute Frauen — dobre žene.

sächlich

1. Fall brave Kinder — pridni otroci
2. Fall braver Kinder — pridnih otrok
3. Fall braven Kindern — pridnim otrokom
4. Fall braver Kinder — pridne otroke

Übungssätze: Ich esse nicht gerne süße Speisen und trinke auch nicht gerne bittere Schnäpse. Er hat immer neue Probleme. Der Herr dort macht immer dumme Witze. Wir lesen nur interessante Bücher. Nächsten Mittwoch werden wir uns wiedersehen. Der Rundfunk bringt jeden Tag wichtige Nachrichten. Karl macht immer viele Fehler in seinen Arbeiten. Lesen Sie schon deutsche Zeitungen? Ja, aber ich verstehe noch nicht alles. Bei schönem Wetter machen wir am Sonntag kleine Ausflüge in die Umgebung. Ich lese immer mit großem Interesse den Leitartikel in der Zeitung. Das sind ja schöne Sachen! Wir haben in unserem Zimmer fließendes Wasser, warmes und kaltes. Er ist seit einigen Jahren krank.

Die Kleidung.

Kleidungsstücke: Der Hut, der Rock, die Weste, die Hose, der Anzug, der Smoking, der Frack, der Mantel, der Überzieher, die Bluse, das Kleid, das Kostüm, die Schürze, der Pelz, der Pullover, der Schal.

Wäsche: Das Hemd, die Unterhose, der Schlafanzug (Pyjama), die Hemd hose (Kombination), der Büstenhalter, der Strumpf, der Socken, der Unterrock, der Sockenhalter, das Taschentuch, das Unterhemd.

Übungssätze: Ich möchte einen neuen dunkelgrünen Hut mit einem dunkelgrünen Band. Hutweite 42. Dieser Hut paßt (steht) mir ausgezeichnet. Was kostet er? 8,50 RM. Gut, ich nehme ihn. Mein Anzug ist schon alt, ich brauche einen neuen. Gott sei Dank! Ich habe noch genug Punk-

* Pazite na senjakihi Posestnica Antonia Dornainko iz Partin pri Mallenberg-u je pri opravljanju svojih vsakodnevnih del na senjaku padla iz senjaka skozi neko odprtino ter si pri tem zlomila več reber.

* Mati in otrok v plamenu. Trintridesetletna Franziska Mittag iz Stammersdorf-a je v eni roki držala otroka z drugo je pa vitvala špirit v kuhalnik. Pri tem si je razlila nekoliko špirta po svoji obleki, ki je začela takoj goreti. Zdobila je težke opekline, prav tako pa tudi njen enoletni otrok ter sta oba morala v bolnišnico.

* V spanju je padel skozi okno. Na gradu Windenu pri Marburg-u zaposlen viničar Johann Semitsch, je v spanju vstal iz svoje postelje in je v stanju sanjavnosti stopil na okno ter iz prvega nadstropja padel na tla. Poškodoval si je hrbtenico ter pregriznil jezik.

* Odlikovan Spodnještajerc. Emil Wergles iz Fresen pri Marburg-u, ki stoji kot vojak v Severnoj Africi na bojišču, je bil za hrabro obnašanje pred sovražnikom odlikovan s križcem Eisernes Kreuz II. Klasse ter hkrati povišan v rang Oberschütze. Wergles je član posade lesne industrije Pototschnigg ter prvi iz Fresen-a, ki si je priboril to odlikovanje.

* Novi predpisi za najdnike. Ministrski svet za obrambo Reich-a je izdal odredbo z zakonsko močjo, ki na novo odreja obveznost prijavljanja najdenin. Odredba hoče preprečiti, da bi se najdeni predmeti, med katerimi se večkrat naleti tudi na življensko važne potrebščine, dolgo časa shranjevali pri uradih za najdene stvari ter hoče hkrati poenostaviti postopke in upravljanje uradov za najdene stvari. Vrednostna višina prijavi podvrženih najdenih predmetov se zviša do nadaljnjega od treh na deset RM. Isto je v veljavnem področju državljankega zakonika do nadaljnjega razglaslo o najdenini objaviti le, če vrednost presega nad deset RM. Čas shranjevanja najdenin se do nadaljnjega skrajša od enega leta na tri mesece. V tem času dobi najditelj pravico na najden predmet. V kolikor gre za najdenine od več kakor 100 RM. vrednostne papirje ali dragocenosti, ostane pri dosežanih predpisih.

* Smrtna kazen 75-letnega kmeta radi črnega klanja živine. Pred izrednim sodiščem v Darmstadt-u se je zagovarjal 75-letni kmetovalec in trgovec August Hamm iz Bechtoldsheim-a, ker je v času med pomladjo 1940 pa do aprila 1942 brez dovoljenja zaklal 16 svinj, dva velika vola, tri teleta in pet ovac. S tem je vojnemu gospodarstvu odtegnil 28 centov mesa, zraven pa še s klanjem dveh plemenskih živali škodoval živinorejli. Večino mesa je prodal za oduške cene. Hkrati se je bavil s črnim trgovanjem z jajci in

maslom, pri čemur je tudi zahteval pretirane cene. Kakor je obtožen sam priznal, je že v prvi svetovni vojni na slični način in seveda še v večjem obsegu kral domačo živino ter prodajal meso po oduških cenah. Z ozirom na izredno težak primer nedovoljenega klanja v večjem obsegu ga je sodišče kljub njegovi visoki starosti obsodilo na smrt. Njegov soobtoženec mesar Julius Reiser iz Nierstein-a, ki je preskrbel del prepovedanega klanja za Hamm-a, za kar je dobil vsakokrat po 20 funtov mesa, je bil obsojen na 5 let ječe. Gostilničar Dörr iz Mainz-a je bil tudi odjemalec mesa, jajc in masla od Hamm-a. Tudi on je prejel dve leti ječe.

* Ljudsko gibanje v Marburg-u. Tudi druga polovica aprila je v glavnem ostala na višini prve polovice. Standesamt-u je bilo prijavljenih: 83 rojstev (zadnjič 99), od teh 49 dečkov (zadnjič 44) in 39 deklic (zadnjič 55); 64 smrtnih slučajev (zadnjič 69), od teh 33 moških (zadnjič 43) in 31 žensk (zadnjič 36). Pri Standesamt-u sklenjenih porok je bilo to pot 39 (zadnjič 45). Med umrlimi se nahaja v celem mesecu aprilu 11 mrtvorojenih — za Marburg nekaj izrednega.

* Dopusti leta 1943. Reichsarbeitsblatt objavlja razlage k uradnim objavam o letošnjih dopustih v privatnem gospodarstvu, ki znašajo načelno samo 14 dni, za člane posad, ki so rojeni pred 1. aprilom 1894 pa največ 20 dni. V istih je nalaščeno, da veljajo ti predpisi za delavce in za nameščence. Ako znaša dopust samo 14, oziroma 20 dni, ostane isti v polnem obsegu nedotaknjen. Predpis pa seveda ne izključuje možnosti, da posamezna podjetja gotovim dopusta in okrevanja potrebnim članom svojih posad izjemoma dovolijo tudi daljše dopuste, in sicer v mejah prej pripadajočega dopusta. To se lahko zgodi samo tam, kjer razmere v podjetjih to omogočajo. Želeti pa je, da se to omeji kolikor je največ mogoče.

* Električne žarnice za mala gospodarstva. K omejitvam prodajanja žarnic v letnih mesecih je Reichsstelle za električne izdelke dovolilo, da gospodarstva, ki imajo več kakor dva prostora s kuhinjo vred, tudi v času zaporne dobe lahko kupijo žarnice, če bi drugače en prostor ostal brez razsvetljave. V to svrhu je pa za potreben listek od gospodarskega urada. Za razsvetljevanje stopnišč, kleti, zaklonišč itd. pa ni dovoljeno prodajati žarnice. Za te prostore se lahko uporablja žarnice, ki se v hlasi prištedijo s štedljivo uporabo električne razsvetljave.

* Predpisi o nakupu otroških čevljev. Gemeinschaft Schuhe je odredila, da so stopili kontrolni odrezki dve, na četrti oblačilni karti za otroke v drugem in tretjem letu starosti in kontrolni odrezek šest, četrte oblačilne karte za fante in

dekleta od tretjega do 15. leta starosti, z veljavnostjo z dne 15. maja 1943 v veljavo za nakup čevljev. Kontrolni odrezek dve opravičuje za nakup enega para čevljev, kontrolni odrezek šest za fante in dekleta v četrtem letu starosti, pa za en par čevljev; za fante in dekleta po dovršenem četrtem do 15. leta pa za nakup enega para lesenih sandal.

* »Trije ledeni možje.« Pravijo jim tudi »ledeni svetniki« (Pankracij, Servacij, Bonifacij). Pravzaprav pa niso samo trije, ampak jih je z Martom in Zofijo vred kar za celi kvintet. V naši pratiki imajo vsako leto redno določene svoje »praznike«, začeni od 11. maja. Pozna jih vse in vse se jih — boji Posebno tam zunaj na podeželju, kjer so v tem času že vrtni v cvetju, v nogradih in pogonu, polja in travniki v bujni rasti. Po mestih pa ljudje silijo že v poletne obleke in v kopelji na prostem. Zlasti letos, ko je bil april tako poletno topel in že vse preveč suh. Zdaj pa naenkrat kar preko noči tak prevrati! Opoldne še preko 30° C, zvečer nad 20, po noči (pri odprtem oknu) pa te prebudi čuden hlad, toplomer kaže morda še 10; a čim bolj proti jutru, tem hitreje pada do 4 ali pa celo pod ničlo (če je med tem po hrihribih zapadel sneg ali se je že vtihotapil tudi še v doline. Pa ni vselej tako hudo kakor se na prvi pogled vidi. Če temu povratku zime ne sledi takoj zjasnitev ob ledenem severniku in se izmenjava na lepše vreme izvrši bolj polagoma, je tak kratek zimski »mimohod« še celo blagodejen, zlasti če je bila (kakor n. pr. letos) pred tem daljša suša. Ta vremenski pojav pa ni vezan na rednost časa v dneh z napisom »ledenih svetnikov«. Nastopi že lahko prej; navadno pa po zneje; da, celo še do konca junija. — Izmed ugihanj o raznih vzrokih te vsakoletne naravne prikazni imajo dozda še največ verjetnosti — ledene gore, ki se ob tem času sproščajo od severnega tečaja in se v ogromnih ploščah kot gore pomikajo proti našim celinam. Letos pa imamo posebno ugodno priliko opazovati in saj v bistvu ugotoviti globlji vpliv, oziroma kaj pravzaprav povzroča strah pred ledenimi svetniki. In to zadevno prihaja v prvi vrsti v poštev sonce s svojimi zloglasnimi »pegami«, ki zlasti letos povzročajo toliko usodepolnih motenj v naši atmosferi in od tam tudi širom naši zemlji (potresi, psloh vremenska izrednosti). Za soncem prihaja sploh vremenska izrednosti. Za soncem prihaja vega krajca) — P

* V Belgradu je prepovedano povišanje najemnin. Komisarijat za cene in mezde v Belgradu je prepovedal vsako samovoljno povišanje najemnin. Za nova poslopja se bodo najemnine šele določile.

te auf meiner Kleiderkarte. Wo kann man hier einen guten fertigen Anzug kaufen? Hier an der Ecke ist ein Konfektionsgeschäft. Diese Hose ist mir etwas zu lang, ich gehe zum Schneider und lasse sie kürzen. Meine Bügelfalte ist schon ganz zerdrückt, ich muß meine Hose bügeln lassen. Dieser Anzug ist zu licht, fürs Theater kann man nur einen dunklen Anzug oder eine Uniform tragen. Wohin laufen Sie? Zum Schneider, ich muß meinen Smoking probieren. Tragen Sie Hosenträger oder Gürtel? Ich bin Sportsmann und trage nur Gürtel, zur Lederhose allerdings trage auch ich Hosenträger und ein Paar Sockenhalter. Bitte sehr, wir haben diese Artikel in jeder Qualität und in jeder Preislage. Meine Wäsche ist schon schmutzig, ich muß sie zur Wäscherin tragen. Kennen Sie eine gute Wäscherin? Ja, Frau Maler in der Feldgasse kann ich Ihnen sehr empfehlen, sie wäscht ausgezeichnet. Sie übernimmt auch Wäsche zum Stärken. Arbeitet Ihr Schneider gut? Ja, er arbeitet ausgezeichnet. Wenn Sie kein Mottenpulver in den Kasten geben, werden die Motten Löcher in ihre Kleidungsstücke fressen! Was soll ich machen, ich habe ein Loch in meinem Rock? Tragen Sie ihn in eine Kunststopperei.

Zwei Scherze.

I. Ein Knabe: »Bitte einen Laib Brot für meinen Großvater!« Der Bäcker: »Willst Du schwarzes oder weißes Brot?« Der Knabe: »Das ist ganz gleich, mein Großvater ist blind!«
II. Eine Frage: »Mutti, warum legt der Hahn keine Eier? Kann er nicht oder will er nicht?«

Za hitro izgovorjanje: Fischers Fritze fischte frische Fische. Fischte Fischers Fritze frische Fische?

I. Prestavi v slovenščino: Stoffe für Kleider sind: Wolle, Baumwolle, Leinen, Seide und

Samt. Können Sie mir in 3 Tagen einen Anzug nach Maß machen? Ja, aber Sie können auch einen fertigen Anzug haben. Diese Handschuhe sind mir zu klein, ich brauche Nummer 7. Probieren Sie bitte diese. Ja, diese passen mir sehr gut. Zeigen Sie mir bitte Ihre Muster. Wann kann ich zur Probe kommen? Morgen ab 15 Uhr. Der Rock paßt mir nicht, er ist mir zu eng. Bitte, bügeln Sie mir diesen Anzug bis morgen. Unser elektrisches Bügeleisen ist kaputt. In diesem Kaffeehaus ist weder ein Schirmständer noch ein Kleiderrechen, man muß Mäntel, Schirme und Stöcke in der Kleiderablage lassen.

II. Beantworten Sie folgende Fragen: 1. Wann tragen wir Hemden mit offenen Kragen? 2. Was tragen wir im Bett? 3. Wann nehmen wir einen Schirm? 4. Wer macht Anzüge? 5. Wer macht Blusen? 6. Was macht der Hutmacher? 7. Was macht die Modistin? 8. Was für einen Stoff wählen wir für einen Abendanzug? 9. Sind Sportheosen kurz oder lang? 10. Wo kauft man fertige Anzüge? 11. Wann tragen wir warme Überzieher? 12. Womit näht der Schneider die Anzüge? 13. Womit bügelt man die Wäsche? 14. Wie ist ein Pelzmantel?

III. Preobrazil naslednje stavke: (Beispiel: Ich habe einen neuen Anzug — mein neuer Anzug.) 1. Du hast neue Sockenhalter. 2. Er hat einen seidenen Schlafanzug. 3. Sie hat ein elegantes Kostüm. 4. Wir haben seidene Kravatten. 5. Ihr habt lederne Schürzen. 6. Die Kinder tragen kurze Unterhosen.

IV. Izpopolni naslednje stavke: 1. Wir hängen den Hut an... 2. Wir tauchen die Feder in... 3. Wir geben den Schirm in... 4. Wir

lesen einen Artikel in... 5. Wir sehen Wölken an... 6. Wir schneiden das Fleisch mit... 7. Die Fische schwimmen in... 8. Die Vögel fliegen in...

Wörter.

ab (zeitlich) — od (časovno)
allerdings — vsekakor
Artikel (m) — članek, člen, roba, blago
Baumwolle (w) — bombaž
Bügeleisen (s) — likalnik
Bügelfalte (w) — guba (pri hlačah)
bügeln — likati
Büstenhalter (m) — oprsnik
empfehlen — priporočati
fließend — tekoč, -a, -e
Frack (m) — frak
Hahn (m) — petelin, pipa (pri vodovodu)
Hemd hose (w) — srajca in hlače (kombifress)
Hosenträger (m) — naramnice
Hutmacher (m) — klobučar
Interesse (s) — zanimanje
Kaffeehaus (s) — kavarna
Kleiderablage (w) — garderobe
Kleiderkarte (w) — karta za obleke
Kleidung (w) — oblačilo
Kleidungsstück (s) — kos obleke
Kombination (w) — kombinacija
Konfektionsgeschäft (s) — konfekcijska trgovina
Kostüm (s) — kostim
Kragen (m) — ovratnik
Kunststopperei (w) — umetnostna krpalnica
kürzen — krajšati
Laib (Brot!) (m) — hlebec
lassen (läßt) — pustiti (pustim)
Lederhose (w) — irhaste hlače
ledern — usnjen
legen (Eier) — nesti (jajca)
Leitartikel (m) — uvodni članek

* Boljševiški množinski umori pri Katyn-u so tudi Spodnještajercem svarilen vzgled. V Cilliju in v Marburg-u je organizacija »Steirischer Heimatbund« v svojih propagandnih omarih razstavila originalne fotografske posnetke strašnega grozodejstva, ki so ga zakrivali Sovjeti. Naše prebivalstvo se lahko na lastne oči prepriča, kako je brutalni boljševizem pomiril z ustrelitvijo v tilnik 12 tisoč poljskih oficirjev, ki so jim kot vojni ujetniki padli v roke. Kakor smo o slučaju že poročali, so ti oficirji leta 1939., po zasedbi vzhodnega dela Poljske po Sovjetih padli v roke Sovjetom, ki jih niso odvedli v ujetniška taborišča, temveč po zloglasni policiji GPU pomorili. Dejanje se je vršilo v gozdovih blizu Smolenska, blizu kraja, ki mu pravijo Katyn. Trupla mrtvih oficirjev so nato pokopali v velikih grobovih ter čez iste pustili travo rasti. Nedavno so pa nemške oblasti, ki so že leta 1941. zasedle Smolensk in okolico, po naključju odkrile te žrtve, ki jih sedaj pregledujejo razne zdravniške komisije in odbori Mednarodnega Rdečega križa. To, kar se tem komisijam odpira z izkopavanjem žrtev, je nekaj tako strašnega in groznega, da je to težko popisati. Fotografski posnetki, katerih kopije so deloma razstavljene tudi na Spodnjem Štajerskem, nudijo slike nepopisne požvinitvenosti, ki jo je zmogel samo boljševizem. Iz napol propadlih trupel, ki so ležala nametana na kupih, kakor drva eno na drugem, so iz žepov uniform izvlekli sedaj razne dokumente, kakor legitimacije, pisma, slike žen, otrok in nevest, in se je pri tem lahko identificiralo že veliko število žrtev. Popolnoma nevtralnimi in nestranskih zdravnikov nevtralnega država so, kakor dokazujejo tudi slike, popolnoma zanesljivo ugotovili, da gre za grozodejstva boljševikov, kakor ga je nemško časopisje popisalo. Primer sam je pa vsem narodom lahko vzgled, česar so zmogni komunisti in da je na nas vseh, da se vsak na svojem mestu bori zoper to nevarnost, ki nam preti iz vzhoda in jo mora nemška oborožena sila s svojimi zavezniki odpraviti enkrat za vselej.

* V Nemčiji tvorijo meščani večino. S porastom industrije in razvojem velikih mest je število mestnega prebivalstva Nemčije preseglo število ljudi na podeželju. Po statistiki iz leta 1941 stanuje 80 % vsega prebivalstva po mestnih in 40 % po podeželskih občinah. Ta razvoj je pospešila nekoliko tudi sedanja vojna, ki zaposluje ogromno število prebivalcev. Tam, kjer stojijo tovarne, so pa navadno mesta, v kolikor niso, pa radi industrija nastanejo. Po vojni se bo to stanje verjetno spremenilo.

* Vrhovni poveljnik ameriških čet v Angliji smrtno ponesrečil. Kakor je uradno sporočilo

vrhovno poveljstvo ameriških čet za Anglijo, se je poveljujoči ameriški general »na evropskem bojišču«, generalni poročnik Andrews, ponesrečil v pondeljek o priliki neke letalske nesreče. Andrews je bil general letalstva in je prevzel v februarju letošnjega leta vrhovno povelje nad celokupnimi ameriški letalskimi silami v Angliji.

* Požar je vpepelil sportno lopo v Kodanju. V Kodanju je do tal zgorela neka lesena sportna lopa, ki je stala 140 000 kron. Požar je nastal po ugotovitvah policije vsled eksplozije neke bombe.

* »Arbeitsbuch« tudi za inozemske delavce. Generalni poverjenik za vpostavo dela je izdal odlok, po katerem bodo uvedli za inozemske delavce delovno knjižico (Arbeitsbuch) po posebnem vzorcu. Take delovne knjižice bodo prejeli v Reich-u zaposleni inozemski delavci. Mimo tega bodo uredili v Berlin-u posebno centralno kartoteko, ki bo vsebovala tekoče podatke o osebi in zaposlitvi imejitelja delovne knjižice.

* Mandžurski cesar Pu Ji je prispel na svojem inspekcijskem potovanju dne 3. t. m. v južno-mandžursko mesto Anto, kjer je najprej opravil svojo molitev v tamkajšnjem templju. Nato je pregledal urade, tovarne in druge znamenitosti. Istega dne je sprejel japonskega guvernerja v Koreji in druge japonske ter mandžurske osebnosti.

* Kitajska mladina je dne 5. t. m. praznovala v Nankingu svoj mladinski dan. Predsednik kitajske vlade je v posebni poslanici izrazil upe, ki jih goji kitajski narod na temelju svoje mladine ter je mladino pozval, naj izpolnjuje svoje važne naloge.

* Slameška dvojčka v Odesi. V Odesi je porodila neka delavka dvojca skupaj zraslih otrok, ki sta pa kmalu po sicer gladkem porodu umrla.

* Potresna opazovalnica v Faenzi (Italija) je zabeležila v torek ob 4.13 uri močan potres. Epicenter potresa se je nahajal oddaljen kakih 10.400 kilometrov.

* Nov šef oskrbe za angleško mornarico. Konteradmiral Pegram je bil imenovan na to mesto odstopivšega viceadmirala John Cunninghama za šefa oskrbe angleške mornarice.

* Za finske tovariške. Na finski fronti zoper Sovjete stoječi nemški vojaki so privedli zbirko za ranjene finske vojake ter nabrali 1.3 milij. RM.

* Denar vojni ujetnikov. Odkar smo v vojni, izdaja naša oborožena sila za vojne ujetnike lasten denar, ker ujetniki ne smejo dobiti nemškega denarja. Temu denarju pravijo »Lagergeld«. Bakovci so tiskani samo na eni strani in glasijo na RM valuto. S tem ujetniškim denarjem si ujetniki po taboriščnih kantinah in pri nalašč za to

določenih trgovcih lahko kupujejo svoje potrebščine. Bankovci so v iznosu 1, 5 in 10 Rpf, najvišji bankovec je za 10 RM. Ta denar držijo gotovo denarni zavodi v svojih zalogah ter skrbijo za zamenjavo.

* Nov hrvatski poslanik v Berlin-u. Bivši prosvetni minister profesor Stepan Rastković je postal poslanik v Berlinu. Rastković je bil v času avstro-ogrške monarhije pri takratni hrvatski deželni vladi srednješolski nadzornik, položaj, ki ga je zavzemal tudi pod jugoslovanskim režimom. Po ustanovitvi neodvisne države Hrvatske je postal državni tajnik v prosvetnem ministrstvu in pozneje minister. Pri spremembi vlade oktobra 1942 je bil imenovan članom državnega sveta.

* Elltni polk italijanskega letalstva. Ustanovili so polk, ki je dobil naziv po znanem velikem afriškem bojevniku vojvodom de Aosta. Ta značilni naskočni polk, katerega padalci so prvi navalili v Tunis in se pozneje tudi vedno povsod odlikovali, je namenjen v glavnem za zasedbo sovražnih letalskih oporišč in uporabo istih za lastna poveljstva. Polk je razdeljen v tri odrede: 1. bataljon »Loretto«, 2. Bataljon skakalcev ali padalcev in 3. stotnija za akcije na zemlji.

* Angleži so izgubili podmornico »Turbulent«. Angleška admiraliteta je morala priznati pred par dnevi izgubo svoje podmornice »Turbulent«, ki je bila zgrajena šele leta 1941. Izpodirvala je 1090 ton. Oborožena je bila s topom kalibra 102 centimetrov ter z desetimi torpednimi cevmi. »Turbulent« je 52 podmornica, čije izgubo je morala angleška admiraliteta dostojno priznati. Prišteti pa je treba še sedem podmornic grškega, holandskega in norveškega porekla, ki so prav tako služile pod angleško zastavo.

* Novi japonski podmorniški uspehi v Jugozapadnem Pacifiku. Po uradnih poročilih so japonske podmornice te dni potopile v Jugozapadnem Pacifiku trije transportniki po 12.000 brt., neko nedaljno transportno ladjo z 8000 brt. in še neko drugo s 6000 brt. S tem je japonska mornarica potopila v času med 28. marcem in začetkom meseca maja 35 transportnih ladij s skupno tonažo 220.000 brt. Potopljene ladje so bile natovnjene z orožjem, gorivom in živcem.

* Letalski alarm v New Yorku. Preteklo nedeljo so imeli v New Yorku letalski alarm. Policija izsleduje sedaj, kakšna letala so bila neki vzrok za ta alarm.

* Smrt znanega bolgarskega zgodovinarja. V Sofiji je umrl znani zgodovinar, profesor dr. Mutavčijev. Pokojnik je bil častni član univerze v Wien-u ter član Nemške akademije v München-u.

Loch (s) — luknja
Maß (s) — mera
nach Maß — po meri
Modistin (w) — modistka
Mottenpulver (s) — prašek proti moljem
Muster (s) — vzorec
nächster — naslednji

passen (etwas paßt mir) — prilegati se (neka) se mi prilega

Fell (m) — kožuh
Fellmantel (m) — krzneni plašč
Freisilge (w) — višina cene
Probe (w) — poskušnja
probieren — pomeriti
Problem (s) — problem, naloga, vprašanje
Pullover (m) — pullover
Punkt (m) — točka, pika
Pyjama (m) — pižama
Qualität (w) — kakovost
Rundfunk (m) — radiooddaja
Samt (m) — žamet
Schal (m) — šal
Schirm (m) — dežnik
Schirmständer (m) — stojalo za dežnike
Schlafanzug (m) — spalna obleka
seiden — svilen
Smoking (m) — smoking
Socke (w) — kratka (moška) nogavica
Sockenhalter (m) — podveza
Sportsmann (m) — sportnik
stärken — škrobiti
Stock (m) — palica
Strumpfhälter (m) — podveza
tauchen — pomočiti, potapljati
Theater (s) — gledališče
Tinte (w) — črnilo
Umgebung (w) — okolica
Uniforma (w) — uniforma

Unterhemd (s) — spodnja srajca
Unterhosen (w) — spodnje hlače
Unterrock (m) — spodnje krilo
übernehmen — prevzeti
Überzieher (m) — površnik
wählen — izbirati

Wäsche (w) — perilo
wenn — če
wiedersehen — zopet videti
Witz (m) — dovtip
zeigen — (po)kazati
zerdrückt — zmečkan

DROBIZ

■ Amerikanci ne poznajo zemljejsja. Poročevalc ameriškega popoldnevnikarja »P. M.« je v Čikagu obiskal uredništvo konkurenčnega lista »Chicago Tribune«, kjer je naletel na samega lastnika in izdajatelja. Gospoda sta se lepo razgovarjala, kako bi se dalo po tej vojni razdeliti svet. Logično je, da je pri debati največ govoril izdajatelj, medtem ko je poročevalcu poslušal. Med drugim je rekel, da bi se angleški imperij moralo obrezati tako, da bi Zedinjene države dobile Avstralijo, Novo Zelandijo, Kanado, Šotlandijo in grofovino Wales. To svojo tezo je zaključil z besedami: »Napravite iz teh dežel državo Zedinjenih držav, kakor je Narddakota! Sedaj imamo 48 združenih držav, pozneje bomo pa imeli nekatere več«. Poročevalcu je to kar zaprlo sapo. Da bi Avstralijo in Kanado po vojni radi imeli Amerikanci, mu je bilo seveda že znano. O Šotlandiji je pa doslej slišal samo, da poznajo tam najboljši whisky, medtem, ko je o pokrajini Wales čital, da je princ ali vojvoda waleški imel poklicne težave, ker je poročil neko ločeno Amerikanko. V mnenju, da lastnik konkurenčnega lista gotovo dobro pozna zemljejsje in razmere, je svoj obisk kratkoma proglasil za intervju ter ga v svojem listu serviral bralcem. Če pa sedaj kdo misli, da so ameriški bralci lista »P. M.« poslali uredništvu kake popravke ali priznanja, je

v zmoti. Se manj se je kdo članku smejal. Amerikanci so s svojimi praznimi glavami, ki z uredniki vred nimajo pojma, kje leži Šotlandija in kaj je pokrajina Wales, vse te prisrdomarije, dobro prebavili.

■ Amerikanci ne poznajo navdušenja in požrtvovalnosti za vojno. Iz Amerike prihajajo poročila, da izostaja dnevno 6 odst. vseh delovnih posad od dela. To pomeni, da izgubi ameriško gospodarstvo letno 1 milijon delovnih sil, ki iz malomarnosti ne prihajajo v tovarne. Ko so častniki povpraševali ameriške delavce po vzrokih nerednega dohajanja na delo in v službo, so jim ti odgovorili, da jim petdnevno delo v tednu omogoči zadosten zaslužek. Če si na lastno pest ukradejo v tednu po en prost dan, storijo to zato, da bi po svojem delu imeli tudi čas za razvedrilno in uživanje ter uporabo zasluženih plače. Istočasno se pa morajo državni uradi raztrgati s pisanjem odlokov in hasvetov, da bi narod več delal in manj konzumiral.

* Nov ministrski predsednik na Severnem Irskem. Dosedanji severoirski ministrski predsednik J. M. Andrews je podal ostavko na svoj položaj. Za njegovega naslednika je bil imenovan njegov dosedanji namestnik Sir Basil Brooke.

* Protikomunističen zavod v Odesi. V okviru vseučilišča v Odesi so ustanovili zavod za protikomunistično propagando in znanstveno raziskovanje.

Schnellboote zerschlagen ein Geleit

Von Kriegsberichter Emil Ronsiek.

PK. Hart und schwer ist der Kampf, den die Schnellboote heute vor der englischen Küste zu führen haben. Führungsstab und Flottillen stehen vor schweren Aufgaben. Aber noch immer sind sie gemeistert worden, noch immer hat ein großer Erfolg so manchen vergeblichen Einsatz belohnt, wunderbar belohnt. Zähigkeit und Verbissenheit und nie erlahmender Angriffsgeist, das sind die Parollen der Schnellbootmänner, die sie immer wieder erneut zu ihren Erfolgen führen. Schnellboote führen den Krieg unmittelbar vor der englischen Küste, wo sie die gesammelte Abwehr des Gegners zu treffen vermag, wo sie allen verfeinerten Methoden moderner Seekriegführung unmittelbar ausgesetzt sind. Umso höher sind ihre Erfolge zu werten. Sie stehen als ein leuchtendes Fanal in der Geschichte dieses Seekrieges. Die Schnellboote tragen den Tonnagetod vor die Häfen des seegewaltigen England und verstehen auch da, wo es seine Schiffe längst in Sicherheit wähnt, sie noch tödlich zu treffen. Was den U-Booten in den Weiten der Ozeane entkommen ist, steht unter der tödlichen Bedrohung der deutschen Schnellboote, wenn es sich den Küsten nähert. Und immer mehr Schnellboote werden gegen die englische Küste vorstoßen und dem Engländer keine Ruhe gönnen.

In der Nacht vom ... April verließ erneut ein deutscher Schnellbootverband unter Führung des Korvettenkapitäns Kl. seinen Stützpunkt, um Häfen vor der englischen Südküste anzupirschen. Stunde um Stunde geht die Fahrt über die See, die fast spiegelglatt ist und die nur von einer langen Dünung, die aus West kommt, leicht bewegt wird. Allzusehr mögen wir diese Ruhe nicht. Sie ist trügerisch und verräterisch. Dazu ist heller Mondschein. Die Sicht ist gut. Nur vor der englischen Küste stehen leichte Nebelschwaden. Aber die Schnellboote durchstoßen sie. Dann ist wieder klare Sicht. Der Flottillenchef hat die Boote weit auseinandergesogen, um ein großes Seegebiet zu kontrollieren. Und kaum sehen sie dieses Seegebiet ein, da haben sie auch schon Schatten in Sicht. Noch steht der Geleitzug ab und die Boote müssen Fahrt aufnehmen, um an ihn heranzukommen.

Dann haben sie das Geleit vor sich. Es strebt dem großen Hafen an der englischen Südküste Falmouth zu. Aufgeregt sichert ein englischer Zerstörer der »Hunty«-Klasse zack mit hoher Fahrt nach Norden, wendet und kreuzt nach Süden. Jetzt die richtige Schußposition abwarten. Das sind Minuten, Sekunden höchster Nervenanspannung, höchster Konzentration. Das Führerboot liegt in günstiger Schußposition. Dann ist der richtige Augenblick da. Noch hat der Zerstörer die Boote nicht bemerkt. Jetzt klatschen die Torpedos ins Wasser, jetzt surren sie davon. Was Augen hat, verfolgt ihre Bahn, sodaß das Herz vor Spannung stillzustehen droht.

Zwei Torpedos — der Zerstörer fliegt auseinander.

Sekunden, Minuten, eine Ewigkeit ist das, von Sicherheit und Zweifel erfüllt. Treffer! Beide Torpedos haben getroffen. Es kracht! Eine gewaltige Sprengwolke ist zu sehen in der mond hellen Nacht. Dann steigt eine weiße Wolke hoch, das sichere Zeichen, daß die Kesselanlage getroffen ist und in die Luft gejagt wurde. Als die Explosionswolke sich verzieht, ist nichts mehr zu sehen. Der Zerstörer ist verschwunden, ausgelöscht, in Sekunden weggefegt.

Fast gleichzeitig schießt das zweite Boot der Führerrotte. Ein Tanker und ein Dampfer liegen in seinem Schuffeld. Wleder diese an den Nerven reißenden Minuten, da die Torpedos ihre gurgelnde Bahn ziehen. Ein Torpedo trifft. Er trifft den Tanker am Bug. Das Vorschiff wird abgerissen. Der Tanker fängt an zu brennen. Noch schwimmt er. — Erneuter Schuß auf diesen noch

immer schwimmenden 4000-Tonnen-Tanker — Fehlschuß.

Ein toller Feuerzauber wächst aus der Nacht. Jetzt ist es lebendig geworden. Am Horizont stehen Leuchtgranaten und erhellen die Nacht. Aber in kühnem Entschluß läuft die Führerrotte erneut zum Angriff auf den Tanker an. Schon sind kleinere Fahrzeuge an den noch schwimmenden Tanker herangeschoren. Da trifft diesen der Fangschuß. Er bricht auseinander, sinkt ab, noch eines der kleinen Fahrzeuge mit sich reißend, das zu seiner Bergung längsseits gegangen war.

Zur gleichen Zeit stößt auch die zweite Gruppe der deutschen Schnellboote unter Führung des Kapitänleutnants M. auf den Geleitzug. Auch sie trifft auf einen Zerstörer, der das Geleit im Süden sichert. Die Rotte läuft zum Angriff an, wird aber abgedrängt. Die Boote setzen sich ab, aber sie verlieren den Gegner nicht aus den Augen. Lange Zeit müssen sie lauern und auf und ab stehen. Das ist Verbissenheit und Zähigkeit. Dann setzen zwei Boote zum Angriff an. Der Zerstörer ist nicht allein. Ein Artillerieschnellboot und ein Vorpostenboot hat er bei sich. Da aber laufen auch schon die Torpedos. Nur ein wenig später fliegt auch dieser Zerstörer in die Luft. Die Schnellboote greifen in kühnem Angriff das englische Schnellboot und den Bewacher mit Bordwaffen an. Nach 15 Minuten harten Kampfes ist der Gegner niedergekämpft. Schon machen sich die Boote bereit, um die feindlichen Schiffe zu entern.

Da jagen wieder englische Zerstörer. Sie decken die Boote ein mit Seezielbeschuß und mit dem Feuer all ihrer Maschinenwaffen. Der Plan, die englischen Schiffe zu entern, muß unter dem schwerem Beschuß der überlegenen Zerstörer aufgegeben werden.

Zäh und verbissen hängen sie am Feind.

Einer der Dampfer des Geleitzuges versucht, in der entstandenen Verwirrung zu entkommen. Er kehrt um und drei Bewacher versuchen ihn zu beschützen. Er muß eine wertvolle Ladung haben. Aber schon hat eine weitere Rotte unserer Schnellboote seine Bewegung erkannt. Sie läuft zum Angriff an. Fehlschuß! Aber sie lassen nicht nach. Eines der Boote verfolgt ihn, zäh und verbissen, bis sich eine gute Schußposition ergibt. Und dann treffen ihn zwei tödliche Torpedos. Noch im Absinken nimmt das Boot den Dampfer unter Beschuß mit Bordwaffen. Erneut jagen englische Sicherheitstreitkräfte heran und überschütten die deutschen Schnellboote mit ihrem Feuer. Nun können sie das Sinken des Dampfers nicht mehr beobachten, sie müssen dem Beschuß der Zerstörer ausweichen. So stürmen sie durch die weiß erleuchtende Nacht, jagen davon so schnell, wie sie gekommen sind. Aber welcher Dampfer kann zwei sicher getroffene Torpedos vertragen, auch wenn es ein Dampfer von 4000 Brt. ist.

Eine Stunde hingen diese deutschen Schnellboote in dieser Nacht am englischen Geleitzug. In immer erneuten kühnen Vorstößen haben sie die Sicherung vernichtet oder in verwegendem Angriff durchbrochen. Sie haben zwei Zerstörer, einen Tanker und einen Dampfer von je 4000 Brt. versenkt, sie haben ein Vorpostenboot und ein Motorkanonboot mit Bordwaffen niedergekämpft und ein weiteres englisches Fahrzeug von der See verschwinden sehen. Das ist ein stolzer Erfolg.

Und diese harten erfolgreichen Kämpfe geschahen angesichts der brennenden Leuchtfeuer von Falmouth, angesichts des Hafens, in dem sich die Engländer schon in Sicherheit wähnten. Aber er ist nicht sicher, weder in den Weiten der Ozeane, noch vor der Einfahrt seiner Häfen. U-Boote und schnellboote bleiben unerbittlich an seinen Fersen.

PK-Aufnahme: Kriegsberichter Knödler (Wb)

Die Maschinengewehrgruppe einer Gebirgsjägerkompanie.

Sie hat sich ihren Laufgraben bis zur Maschinengewehrstellung von einem zerschossenen Haus aus gebaut. Unter dem Haus befindet sich ein wohnlich eingerichteter Bunker.

lahko zapre zapadni del Sredozemskega morja od vzhodne strani ter s tem hkrati odreže tudi angleški Gibraltar od Aleksandrije v Egiptu, ki je tudi v angleških vojaških rokah. Na ta način se lahko drži angleško-ameriško morskoro silo razdvojeno v dva dela ter jo prisili, da prevaža preskrbo vsega, kar potrebuje za svoje čete v Libiji in v Egiptu, iz Anglije in Amerike, po veliko daljši poti preko Kapstadta in Rdečega morja. Sicilija je največji sredozemski otok, ki se ga lahko primerja z nekakšnim mostom med Evropo in Afriko. Obala Tunezije leži komaj 150 kilometrov oddaljena od Sicilije, kar preletlje danes moderna letala v pol ure.

Če prečitamo zgodovino Sicilije, je ta otok že bil vedno mikaven in vabljiv za osvajačca. Privlačnost je bila že od nekdaj v tem, da je njegova lega strategično zelo važna, in ker je pokrajina drugače tudi razmeroma rodna pridelovalka pšenice. Ni čuda, da je radi tega obvladovalac Sredozemskega morja hotel hkrati biti tudi gospodar in lastnik Sicilije. To je delo povod, da je bil otok že večkrat pozorišče krvavih bojov, kakor Indogermanov zoper Semite ter Gotov in Rimljanov zoper Fenicane. Po rimski dobi so se na tem otoku spoprijeli Vandali in Goti. Pozneje je otok padel pod Bizantince, ki ga pa pred Arabci niso mogli obraniti. Arabce so si podvrgli Normani, prevzeli so pa arabsko kulturo. Ta sredozemski otok je pozneje tvoril jeholko razdora tudi med nemškimi cesarstvom in papeštvom. Vladavina otoka je stopila v zvezo z Napuljem, nakar je otok zopet padel pod razne vladarje iz hiš Anjou, Bourbon, Habsburg in šele leta 1860, je Italijan Garibaldi z italijanskimi četami zasedel otok ter ga združil z italijanske celino. Bilo je to v dobi združitve in ustanovitve nove kraljevine Italije.

Sicilija je objudena s plemenom, ki je prevzelo mnogo arabske, normanske in španske krvi. V njeni zgodovini je pomembna velika noč leta 1282, kot takozvana sicilijanska večernica. Sicilijancem je takrat šlo za krvavo obrambo. Prebivalstvo se je namreč uprlo ter pomorilo vse na otoku živeče Francoze, ki so se naselili pod vladavino Anjou. Zgodovinska izročila govorijo od 8 do 20 tisoč žrtev. To zgodovinsko vstaje so Anglosasi v mnenju, da so Sicilijanci danes siti Italije, kakor so svoječasnno bili francoskih vsiljivcev v 13. stoletju, hoteli izkoristiti, da bi otočane nahujskali za letošnjo veliko noč k novi velikončni sicilijanski večernici. Iz svojih letal so z letaki pozivali Sicilijance, da se naj uprejo, kakor so se uprli pred več kakor 700 leti ter pokončajo vse italijanske vojake in pristaše fašizma, ki so na otoku.

SICILIJA

Razvoj bojov v Afriki, je spremenil italijanski otok Sicilijo v nekakšno najbolj izpostavljeno trdnjavo južnega dela Evrope. Neprestana bombardiranja iz zraka dokazujejo, da se Anglosasi iz svojih afriških letalskih baz in iz otoka Malte trudijo ugotoviti, ali, kako in kje bi se je mogli polastiti in jo vsaj poškodovati, pa naj si bo vo-

jaške objekte ali civilno prebivalstvo. Iz tega je do neke meje razvidno, kam pes tace moli. Sicilija je pač ogromne važnosti radi svoje lege v Sredozemskem morju med Evropo in Afriko.

Sam pogled na zemljevid pove, da je Sicilija ključ in usoda v Sredozemskem morju. Kdor je v posesti Sicilije, lahko (tudi, če je afriška obala v rokah nasprotnika) v največji meri kontrolira sredozemsko morskoro cesto, ker

IZ CARSTVA PRIRODE

Razum rastlin

Belgijski pisatelj Maeterlinck je napisal lepo knjigo o cvetlicah, kjer opisuje, kako se med navidez pokojnim in v usodo vdanim rastlinstvom neprestano bije trdovraten boj z ozkosrčnimi prirgodnimi zakoni. Rastline skušajo uti spoznat korenin, pobegniti iz tesnega kroga, ki jim je odmerjen in se razmahni nekam daleč po širokem svetu. Rastlina »ne mara« poginuti tam, kjer je rasla, marveč jo vleče na potovanje, venomer »stremi« po tem, kako bi raztrosila svoj rod po širni zemlji. — Kdor se poslužuje takih izrazov v opisovanju življenjskih pojavov, ki jih opazuje v rastlinstvu, mu že avtomatično priznava zmožnost občutenja in preudaranja. In Maeterlinck dejanski govori o inteligenci rastline. Sličen naziv je dal tudi izvrstni botanik Adolf Wagner svoji knjigi »Razum rastline«, ki se temeljito bavi s temi tajinstvenimi pojavi inteligentnosti, katere ni mogoče odrekatii rastlinam.

Človek rad samo samemu sebi priznava inteligenco in razum, ali kdor je v stanju brez predhodkov opazovati in razmišljati o pojavih izven lastnega sveta, mora slednjic tudi rastlinam priznati neko zavestnost, čeprav v drugačnem smislu, kakor velja za živali, ki se jim prav tako ne more odrekatii nekaj višjega življenja. V rastlini je neki naravni preudarek, čeprav mu tansat niti glede izvora niti glede načina delovanja še ni prišla do dna.

»Volja zmerom najde pot« — pravi pregovor. In rastlinstvo je dejanski našlo nešteto potov, po katerih se izmika iz tesnega, od narave odmerjenega mu kroga. Za zvižaje in vabila, s katerimi vabi cvetje žuželke, da ga oplajajo, so ja čuda mnogolične in inteligentne, a vendar še malenkostne v primeri s pretkanimi metodami, ki se jih poslužuje rastlinski plod, da pride iz ozkega kroga svojega nastanka. Tu je vredno najprvo omeniti tako zvane ptičje sadeže, med katere spadajo jagode in sadje. Franci jih imenuje »kuzno« sredstvo, s katerim si ume rastlina še na isen svojega življenja nadomestiti noge, ki jih ima, da spravi svoje potomstvo h kruhu drugje. Tjer je sama zelenela. Kakšno prirodno mišljenje in kolikšna razumnost se kaže v tem, da ti sadeži šele takrat popolnoma razvijejo svoje zapeljive lastnosti, ko je seme v njih — zaplodek novega življenja, že zrelo. Lepi, sladki, aromatični sadež se razvije samo semenu v pomoč. Včas se tjer lotijo ptice tudi nezrelega sadja, ali praviloma ga jedo le popolnoma zrelega, ko je seme le ugodno, da opravi svojo nalogo. Kako pretano — da si ogledamo neki drug primer — si vredi omela, da spravi in prilipi semensko zrno na drevo, na katerem bo začela svoje zajedalsko življenje. Niene, kakor grah velike bele jagode so zelo sladke in lepke, tako da se nekaj mesa s semenjem vred prilipi ptici na kljun. Ker si živalca ne ve drugače pomagati, zleti na najbližjo vejo in si ob njej tako dolgo brusi kljun, dokler si ga ne očisti nadležnega lepva. Na ta način se prilipi semensko zrno na oddrnenja nekoliko tesneno lubje in s tem je za bodočo rastlino vse prekrbljeno.

Vsako se še gotovo spominja iz otroških let tistih sadežev repuha, s katerimi se otroci tako radi obmetavajo, ker se bodičaste krogljice tako radi prijemljejo obleke in las. Repuhovo seme se po vsej površini odelo z drobnimi kaveljci, da se s njimi lahko oprime živali, ki se osmukajo mimo, in da se na ta način s tujo pomočjo preseli drugam. To je konec koncev popolnoma zadolžno orožje, ali nekatere sorodne, v južni Afriki domače rastline so izobilkvale te kaveljce v strašna bodala, ki se bivolum in antilopam na palj zadržo v nozdri. Se nevarnejši so sadeži neke južnoafriške pustinske trave, ki so posajeni s nekakšnimi močnimi traki. To rastlino mora pomagati širiti sam ponosni lev, ki čisto plača mišljeno mu uslugo z življenjem. Traki se mu samrež zadržo v kožo in če si jih skuša izdreti z nožmi, si rani žrelo, posledica tega pa je ognjenja vlnucni, ki postane včas tako boleča, da trer ne more več jesti in od lakote pogine.

Letalne priprave, ki so jih ustvarile rastline za razširjenje svojega semena: so: propelerske krilce, sadala, pravcava krilca za jedralno letenje, in celo balončki kakor jih ima n. pr. colutea, rastlina, ki raste v južni Evropi. Ta duhovita rastlina

uspeva celo prav na pobočjih Vezuvovega žrela in dostikrat se da lepo opazovati, kako odnašajo iz žrela puhteči vroči plini izsušene, s semenom napolnjene balončke visoko v zrak in jih poleg trosijo daleč po okolici. Kako rastlina tudi eksperimentira, da najde najpripravnejšo obliko propelerskih krilc, nam najlepše kaže javorjevo seme. Pri neki vrsti so krilca bolj zavita kakor pri drugi in od tega je odvisno, kako naglo se ta ali ona vrsta razširi po kakem kraju.

Mnoge rastline opremijo sadeže s plavaškimi pripravami. Če kokosov oreh ne bi imel okrog jedra tako lahkega, zračnega tkiva, ki ga nosi po širnemu oceanu, bi bila večina koralnih otokov Južnega morja golih in neobljudenih. In ravno kokosovi orehi, ki jih je zaneslo na evropske

o Koliko muh poje lastovica. Doslej se je samo vedelo, da so lastovice silno požrešne, da pospravijo velikansko množino mrčesa na dan, ali številčno ni nihče dokazal te domneve. Dr. E. Jacob pa je letos ujel lastovico, ki se je bila pri letanju nekoliko poškodovala in jo umetno hranil teč tednov zaporedoma. Pokazalo se je, da so te živalice res nenasitne. Jedo najrajši samo hišne muhe, drugega mrčesa pa ne, in če ga ji je siloma dal, ga je kmalu spet izdavila. Muhe so mu dobavljali iz neke konjušnice, kjer so jih lovili v steklene posode, napolnjene z vodo. Na muholovce ujetih muh lastovica ni marala. Na dan je pospravila 500 do 600 srednjevelikih muh, v enem samem obroku 40 do 60 komadov. Posamezni obedi so sledili nekako pol-druge uro drug za drugim, ker dalje lastovica skoraj ni mogla prenašati lakote. Če se torej hoče ohraniti srednje močna lastovica vsaj dva dni pri moči, mora požreti najmanj 1000 muh.

o Nenavaden medicinski slučaj. Neki italijanski list je poročal o nenavadnem medicinskem slučaju. V telesni oteklini 19letnega fanta, ki so jo zdravniki operirali, so našli nerojeno in razvito dete. Operacijo je izvršil profesor Lesy, ki je hkrati šef-kirurg bolnišnice v Faenzi. Po do sedaj podanih znanstvenih izjavah gre za doslej še nerazjasnjen nestvor pri dvojčkih, ker se je eden izmed dvojčkov začel razvijati v telesu drugega, ki je že dorasel. Italijanski list govori o nekem sličnem primeru, ki so ga nedavno doživeli tudi v Franciji. Končno mnenje zdravnikov še ni objavljeno, ker so raziskovanja in preiskave še v teku. Pred leti so tudi v Ameriki opravili operacijo mladega moža, pri katerem so našli nerazvit embrij dvojčka.

obale, so tudi zbudili v velikih odkriteljih pot-najstega stoletja misel, da morajo biti nekje na »zapadu« velike kopnine.

Pogoste so nadalje rastline, ki izstreljujejo svoje seme. Tu najdemo kot pripomočke puščice in loke, katapulte in celo puške, če zadostuje za ta naziv metoda eksplozije. Če greš vročega junijskega dne preko gmajne, slišiš vse vprek pokanje lakotnika.

Ce iščemo, kje tiči ta lisa — pravi Maeterlinck — iščemo zaman, ki je prav tako skrita kakor naša živčna moč. In — ali ni to tudi znak inteligence: da pasja vijolica strese semena iz puščice, žlahtna vijolica pa kratko malo spusti kar celo puščico na tla? Tej se namreč ni treba truditi, ker pač človek misli namesto nje.

o Antična trisobna stanovanja. V današnjem času malih stanovanj je zanimivo konstatirati, da so bila že pri Grkih tipična trisobna stanovanja. Odkopavanja Demonstrenovega mesta, ki ga je 348 pr. Kr. razdejal Filip Makedonski, so pokazala, da so bile skoraj vse hiše v mestu zidane po enem kopitu in da so imele večinoma po tri sobe. Dnevna soba je bila običajno obrnjena na jug, spalnica in balkonka soba pa proti severovzhodu. V večini stanovanj so bile tudi kopalnice s kadmi, toda brez napeljave tople vode. Poleg kopalnice je bila vedno majhna sobica z odtokom z umazano vodo, ki se je odvajala po kanalih. Kanalizacija je bila skrajno primitivno urejena, toda trajna tako, da se je še sodaj po 23 stoletjih, za silo ohranila. Hiše so stale tesno druga pri drugi, a niso imele hišnih svetilk. Pač niso bile anonimne stanovanjske kasarne, marveč domovi posameznikov. Če je bila katere hiša na prodaj, je lastnik izobesil kamenito tablico z naznanilom, da »se prodaja trisobna hišica s kopalnico in balkonom«.

* Bolgarski finančni minister Bojilov je te dni obiskal bivše grške, sedaj bolgarske pokrajine ob Egejskem morju. Obiskal je mesta Seres, Drama, Kavala, Dedeagat, Gimrdžina in otok Tazos.

* Zidovski umor v Sofiji. Nekdanji policijski ravnatelj v Sofiji, polkovnik Atanas Pantev, ki je bil leta 1938 na čelu bolgarske policije zelo strog in pravičen, je postal minuli ponedeljek žrtev atentata. V njegovem stanovanju sta ga neki moški in neka ženska ustrelila v tilnik. Morilca sta pri begu iz hiše bila spoznana kot žida, uspešno jima je pobegniti, ne da bi ju bili doslej izsledili.

Kleiner Anzeiger

Jedes Wort kostet für Stellengesuche 8 Rpf., das fettgedruckte Wort 26 Rpf. für Geld-, Realitätenverkehr Briefwechsel und Heirat 13 Rpf., das fettgedruckte Wort 40 Rpf. für alle übrigen Wortanzeigen 10 Rpf., das fettgedruckte Wort 30 Rpf. Der Wortpreis gilt bis zu 12 Buchstaben je Wort. Kanonengebühr bei Abholung der Angebote 35 Rpf. bei Zusendung durch Post oder Boten 70 Rpf. Auskunftgebühren für Anzeigen mit dem Vermerk: „Auskunft in der Verwaltung oder Geschäftsstelle“ 20 Rpf. Anzeigenannahmeschluss: Am Tage vor Erscheinen um 16 Uhr. Kleine Anzeigen werden nur gegen Vorauszahlung des Betrages (auch gültige Briefmarken) aufgenommen. Mindestgebühren für eine kleine Anzeige 1 RM.

Zu verkaufen

Gute Stute verkauft o. tauscht für Obstmost. Gasthaus Löschnig, Lendorf 35, Marburg/Drau. 324-3

Zwei Benzinmotore, 4 PS, und Gasmotor, 10 PS, um 1500 RM zu verkaufen. Skerbinschek Stefan, Haidin/Pettau. 325-3

Zu kaufen gesucht

Abfälle, Altpapier, Hadern, Schneiderabschnitte, Textilabfälle, Alteisen, Metall, Glasscherben, Tierhaare und Schafwolle kauft laufend jede Menge Alois Arbeiter, Marburg (Drau), Draugasse 5. 160-4

Kaufe alte, gut erhaltene Dreschmaschine und Göpel. Zuschriften mit Preisangabe an Semljak Max, Neseldorf, Reichenburg. 319-4

Kaufe altes Harmonium, wenn auch sehr reparaturbedürftig. Angebote an Grusa Josef, Narvikstraße 9, Marburg. 322-4

Offene Stellen

Kräftiger Bäckerlehrling wird sofort aufgenommen. Dampfbäckerei Martin Auer, Adolf-Hitler-Platz 9, Marburg/Dr. 295-6

Schulfreies Mädel wird für häusliche Arbeiten, aufs Land, sofort aufgenommen. Anfragen bei Klementschitch, Marburg, Brahmengasse 10. 320-6

Hausgehilfin wird zu guter Familie in Marburg gesucht. Ausreichende und gute Verpflegung. Familienanschluss. Angebote an Sametz, Marburg/Drau, Tappelerplatz. 321-6

Wagnerlehrling wird aufgenommen. Kost und Wohnung im Hause. Kreinz Franz, Plankenstein 6. 323-6

Mädchen, alleinstehend, sucht Zimmer. Unter »Arbeitseinsatz« an die Verwaltung des Blattes, Marburg/Drau.

Zur Betreuung von zwei kranken älteren Frauen in Marburg, mit gutwilliger Mithilfe im Hause, wird geeignete Frau oder Fräulein gesucht. Grobe Arbeit wird nicht verlangt. Anträge unter »Pflichtbewußt« an die Verwaltung des Blattes. 327-6

Heirat

Suche zwecks Ehe Mädchen von 25-30 Jahren, erwünscht wäre kleiner Besitz im Kreise Luttenberg. Besitze größeres Erbteil. Anträge unter »Schuhmacher« an die Verwaltung. 329-12

Tausche Steireranzug gegen Harmonika. Marburg/D., Hnilitzka 7, Drauweiler. 333-14

Zuchtkalbin gibt auf Futter, Kotzbek, Ober Rotwein, Fasanstraße, Marburg. 334-14

Ämtliche Bekanntmachungen

DER OBERBURGERMEISTER DER STADT MARBURG/Drau.

Marburg/Drau, den 30. April 1943.

Abteilung: Forstwesen.

Betrifft: Borkenkäferschäden.

Bekanntmachung

Bei den herrschenden Witterungsverhältnissen besteht große Gefahr einer Verbreitung forstschädlicher Insekten (insbesondere Borkenkäfer), wodurch große Schäden an den Waldbeständen eintreten können.

Die beste Vorbeugung dagegen ist unbedingte Sauberkeit im Walde, rascheste Entfernung allen Holzmaterials, welches den Forstschädlingen geeignete Brutstätten und damit die Möglichkeit ihrer Vermehrung bieten können.

Im Sinne der Bestimmungen der § 4 und 51 des Reichsforstgesetzes vom 5. Dezember 1852, RGBl. Nr. 250, ergeht hiermit an alle Waldbesitzer unter 50 ha innerhalb des Stadtkreises Marburg/Drau der Auftrag:

1. Bis 31. Mai 1943 sämtliches derzeit noch im Walde liegende Nadelholz über 10 cm gänzlich, unter 10 cm streifenweise zu entrinden;

2. sämtliches derzeit noch im Walde liegende Nadelbrennholz (auch Gipfelstücke) sofort wegzuschaffen.

Ferner werden die Waldbesitzer dazu verhalten, Anzeichen des Auftretens forstschädlicher Insekten ungesäumt dem Forstamte Marburg-Nord, Beethovenstraße 5 zu melden, damit entsprechende Vorkehrungsmaßnahmen rechtzeitig getroffen werden können. Solche Anzeichen sind: Gelb- und Rotwerden von Baumkronen der Nadelhölzer, Bohrlöcher und Bohrmehl an der Rinde stehender oder liegender Nadelhölzer.

Die Holzfachwarte sind angewiesen, jede Übertretung dieser Anordnung sofort zur Anzeige zu bringen und wird gegen säumige Waldbesitzer nach den geltenden Strafbestimmungen vorgegangen werden, außerdem haben dieselben die Durchführung der erforderlichen Maßnahmen auf ihre Kosten und Gefahr zu gewärtigen.

518

Im Auftrage: gez. Dr. BADL.

Warnung!

Herr Alois Michella ist nicht mehr berechtigt, für die »Marburger Zeitung« und »Stajerski Gospodar« Bezugsbestellungen und Bezugsgelder entgegenzunehmen.

Die von uns ausgestellten Ausweise sind ungültig.

Vertriebsabteilung:
»MARBURGER ZEITUNG«,
»STAJERSKI GOSPODAR«.

Schmerzerfüllt geben wir die traurige Nachricht, daß unser lieber Vater Großvater und Schwiegervater, Herr

Wenzel Woschinegg

uns nach langem schwerem Leiden für immer verlassen hat. Die Beerdigung unseres lieben Vaters fand am Sonntag, den 2. Mai, um 16 Uhr, in Drauweiler statt.

In tiefer Trauer: Wilhelm Woschinegg, Sohn, Sophie, Schwiegertochter, Willi, Sophie, Walter, Enkelkinder und alle übrigen Verwandten

Marburg/Drau, Stainzthal, April 1943. 328

Wir werden unseren lieben Chef, Herrn Wenzel Woschinegg, stets ein ehrendes Gedenken bewahren.
Die Gefolgschaft W. Woschinegg & Sohn

Der schwächste Punkt in unserer Gesundheit

Derjenige Teil unseres Körpers, dessen Gesundheit stärker gefährdet ist als die der anderen Organe, sind die Zähne. Dieses beweist die ungeheure Verbreitung der Zahnfäule (Karies), die geradezu als eine Volksseuche bezeichnet werden muß, denn über 90 v. H. unseres Volkes leiden an Zahnfäule. Verlangen Sie kostenlos die Aufklärungsschrift »Gesundheit ist kein Zufall!« von der Chlorodont-Fabrik, Dresden No.

Chlorodont

weist den Weg zur richtigen Zahnpflege

War sparsam mit den Ihnen zugestellten Eiern ist, legt ab und zu einige in

Garantol

dann hat er, wenn es wieder einmal knapper wird, einen kleinen Vorrat!

— und was wichtig ist: die Eier können zu jeder Zeit selbstständig gewonnen und gepulvert werden!

Kaule

Bienenschwärme

jede Anzahl. 311

Alois Hlupitsch, Stadtberg 98
Post Pettau

Ameiseneier, Arnika

sowie alle Heilkräuter kauft
laufend jede Menge 189

W. GREISE
Kräutergroßhandlung
GRAZ, GARTENGASSE 22.

Prothesen jeder Art — Leder — Leichtmetall — Holz — orthopädische Apparate, Leibbinden, Gummistrümpfe, Bruchbänder erzeugt und liefert das führende Fachgeschäft F. EGGER, Bandagen und Orthopädie, Lieferant sämtlicher Krankenanstalten und Sozialinstitute. Marburg/Dr., Mellingnerstraße 3. Achtung! Modellabnahmen für Prothesen und orthopädische Apparate finden wegen Personalmangel in Marburg jeden Freitag ganztägig statt. 14

BURG-LICHTSPIELE

MARBURG (Drau), BURGPLATZ 1

Liebe, Löwen, Zirkusblut... Ein packender Film aus dem Artistenleben!

Die grosse Nummer

mit

LENY MARENBACH,
RUDOLF PRACK,
PAUL KEMP,
CHARLOTT DAUDERT.
Für Jugendliche zugelassen!

Kulturfilm-Sondervorstellungen:

Sonntag Vormittag um 10 Uhr,
Montag, Dienstag und Mittwoch
um 13.45 Uhr:

KRISCHNA,

Ein Abenteuer aus dem indischen Dschungel. 331
Für Jugendliche zugelassen!

NEUES Pulver für den Wachs und für die Mastung der Schweine

REDIN,

mit garantiertem Erfolg!

ZENTRALDROGERIE EMIL THOB
86 Marburg / Drau, Herrengasse 33

Funde-Verluste

13

Goldenes Medaillon mit Bild auf dem Wege vom Sportplatz—Ungartorgasse in Pettau verloren. Gegen Belohnung abzugeben bei Kravina, Gasthaus, Pettau, Friedauerstraße 7. 328-13

Verschiedenes

14

Bandagen aller Art, sowie Prothesen erzeugt die altbekannte Firma FRANZ BELA, Bandagist, Marburg/Drau, Herrengasse 5. 237-14

Mädchen für alles, welche auch etwas kochen kann, wird für gepflegtes Haushalt gesucht. Angebote an die Verwaltung des »Stajerski Gospodar« unter »Arbeitsam u. ehrlich«. 332-4

Das Inhaltsverzeichnis

mit zeitlicher Übersicht und Sachverzeichnis zum

Verordnungs- und Amtsblatt

des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark 1941—42, Nr. 1 bis 107, ist erschienen und zum Preise von 80 Rpf. erhältlich und zwar beim Schalter der Marburger Verlags- und Druckerei-Ges. m. b. H., sowie bei den Geschäftsstellen der »Marburger Zeitung« in Cilli, Marktplatz 12 (Fernruf 7), und Pettau, Ungartorgasse (Herr Georg Pichler).

RAIFFEISENKASSE MARBURG/DRAU

HERRENGASSE

FERNRUF: 24-53

SCHULGASSE

Im Gebäude der früheren Untersteirischen Volksdarlehenskasse

131

Verzinst die Spareinlagen und Einlagen in laufender Rechnung nach gesetzlicher Kündigung und laut Vereinbarung. Gewährt Darlehen: kurz-, mittel- und langfristig auf Bürgschaft und Intabulation, sowie Kredite in laufender Rechnung.